

NOWY

KATOWICE
Mielegkiego nr. 8
Telefon 346-48 — P. K. O. Nr. 300277

10 Gr

Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lublinieć

Burza na Wschodzie

MOSKWA, 9. 8. Według wiadomości nadeszłych do Moskwy z Dalekiego Wschodu, nastąpiła znaczne pogorszenie stosunków sowiecko-japońskich.

Obie strony zarzucają sobie nawzajem szeregi faktów pogwałcenia granicy przez samoty wojskowe, a nawet oddziały pograniczne.

Konsulaty sowieckie i mandżurskie w wypadkach protestu ze strony przeciwnej negują, że zarzucane incydenty miały miejsce.

Komunikat sowiecki przypisuje pogorszenie się stosunków nowym trudnościom w rokowaniach o sprzedaż kolei wschodnio-chińskiej i uważa incydenty graniczne za chęć wywarcia presji na stronę sowiecką. Komunikat zarzuca również prasie japońskiej i mandżurskiej, że prowadzą one usilną kampanję skierowaną przeciw Z. S. R. R.

Afera żyrardowska ♦ rozzrasta się w cuchnące bagno Rzezimieszki w opałach

WARSZAWA, 9. 8. Cuchnąca afera żyrardowska, która poruszyła do głębi opinię publiczną znajduje się obecnie w fazie drobniaczego, w szybkim tempie prowadzonego śledztwa.

Sędzia do spraw szczególnej wagi, p. Demant, jak się dowiadujemy, zebrał już bardzo poważny materiał obciążający nie tylko Francuzów, ale szereg wybitnych osobistości polskich. W związku z tem, dwie z nich mają być dzisiaj przesłuchane przez sędziego śledczego.

Komitet mniejszości polskiej usiłował wybielić ohydne wystąpienia grupy ugodowców, rozsyłając t. zw. sprostowanie, które jeszcze bardziej pograża wszystkich tych, którzy decydują się na pertraktacje z — kryminalistami.

Pogłoski o tem, że wobec stanowiska części polskiej mniejszości, sekwestr z Żyrardowa zostanie zdjęty, oczywiście nie odpowiadają prawdzie.

Pociągnięcie do odpowiedzialności karnej

Boussaców wyklucza tę możliwość zupełnie.

Jak się dowiadujemy w związku z pertraktacjami polsko-francuskimi w sprawie tej, słusznie tak przez min. Matuszewskiego nazwanej, „parszywej umowy“, delegaci polscy kilkakrotnie odbywali luksusowe podróże do Paryża, aby na miejscu konferować z Boussacami i Aupetitami. Bajoro cuchniej coraz bardziej.

Trzeba żelaznej ręki, aby je wymieść.

Dzień dzisiejszy przyniesie niewątpliwie szereg rewelacji oświetlających mroki tej ohydnej „transakcji“.

Seitz uwolniony

WIENIĘ, 9. 8. Były pierwszy burmistrz Wiednia, dr. Seitz, aresztowany po wypadkach lutych, został obecnie zwolniony z więzienia. Dr. Seitz udaje się do sanatorium w Breitenstein, celem poratowania nadzarpniętego ostatnimi wydarzeniami zdrowia.

Pogrom żydów Algierze przybiera groźne rozmiary

PARYŻ, 9. 8. (tel. wł.) Z Algieru nadchodzi coraz bardziej niepokojące wiadomości o rozruchach antysemitycznych, które prócz Constantine ogarnęły szereg innych miejscowości.

W Ain-Beda rozgrywały się sceny zupełnie podobne do pogromu w Constantine. Fanatyczny tłum Arabów napadał na sklepy i domy żydowskie, podpalał je, wywlekał Żydów na ulice, gdzie się nad nimi w straszliwy sposób znęcano.

Osiemnaścioru w Ain-Beda padło 11 mieszkańców żydowskich, w tem 6 kobiet. Wszystkie zwłoki miały, tak, jak w Constantine, zmasakrowane twarze i poprzecinane gardła.

Podobno rozruchy przeniosły się także w głąb Algieru, dokąd wysłano posiłki wojskowe.

W Constantine panuje już spokój, sytuacja jednak jest nadal napięta. Z okazji pogrzebu 27 zamordowanych Żydów doszło wczoraj znów do drobnych rozruchów, które jednak wojsko zdołało w zarodku stłumić.

Władze przeprowadzają liczne aresztowania wśród uczestników pogromu. W aresztach osadzono około 300 Arabów, w tem tylko dwu pod zarzutem dokonania mordu.

Na Rue Nationale Arabi po zdobyciu sklepu mieli przygotowane bałki z benzyna, którą rozlewali i podpalali. Swoich rannych i zabitych Arabi uprowadzili, tak, że dotychczas nie zdołano stwierdzić pełnej liczby ofiar rozruchów.

Jeszcze straszniejsze sceny rozgrywały się w dzielnicy żydowskiej, gdzie motłoch arabski ogarnął prawdziwy szal. Wściekłość Arabów była skierowana przeciwko dwóm rodzinom żydowskim. Wszystkich członków tych rodzin wymordowano, a następnie tłum dostawczy zwłoki w swe ręce straszliwie je zmasakrował.

Podobno pewna ilość Żydów spłonęła w swych domach. Pożar, podłożony przez Arabów w ghetcie, zagrażał w pewnej chwili zniszczeniem całego miasta, bowiem spowodu braku wody straż ogniowa nie mogła skutecznie interwenjować.

Apel do narodów świata Marsz. Raczkiewicz prezesem Światowego Związku Polaków

WARSZAWA, 9. 8. Dziś w południe zakończone zostały obrady wszystkich komisji II Zjazdu Polaków z Zagranicy. Przez dwa dni obradowano prawie bez przerwy. Praca szła sprawnie, a co najważniejsze, i z uznaniem podkreślić należy, przy omawianiu wszystkich spraw, brano pod uwagę interes ogólny, wykluczając interesy partykularne.

O godz. 2.30 rozpoczęło się plenum posiedzenia delegatów, które było zakończeniem zjazdu. Plenum rozpoczęło się od przyjęcia

statutu Światowego Związku Polaków. Następnie poszczególne delegacje złożyły deklaracje o przystąpieniu do Światowego Związku Polaków.

Deklaracja Polaków ze Stanów Zjednoczonych A. P. różniła się tem, że zgłoszenie przystąpienia przez tę delegację do Światowego Związku musi być następnie zatwierdzone przez sejm organizacji polskich w St. Zjednoczonych.

Skolej odczytano deklarację ideową i apel

do narodów świata. Przewodnią myślą deklaracji ideowej jest stwierdzenie, że najwyższym nakazem dla każdego Polaka zagranicą jest zachowanie poczucia narodowego i łączności z Polską.

Jednocześnie deklaracja zdecydowanie podkreśla lojalny stosunek Polaków do państw, w których zamieszkują. Deklaracja wzywa wreszcie, aby Polacy zagranicą starali się w zamieszkiwanych przez nich krajach zdobywać stanowiska i wpływy dla obrony narodowego stanu posiadania i podniesienia znaczenia imienia polskiego zagranicą.

Apel do narodów świata stwierdza, że w tych państwach, w których Polacy korzystają z pełni swobód obywatelskich, stanowią oni z reguły czynnik o dużej wartości państwowej. Apel kończy się wezwaniem, aby możliwość swobodnego rozwoju kulturalnego była zapewniona Polakom przez państwa, w których zamieszkują.

Wobec braku poprawek statut i regulamin zostały przyjęte. Skolei przemawiali przedstawiciele różnych delegacji, a mianowicie ze Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Francji i t. p. Po udzieleniu absolutorium ustępującej radzie organizacyjnej Polaków z zagranicy poseł Wolf z Czechosłowacji przystąpił do odczytania nazwisk proponowanych władz naczelnych Związku.

Na przewodniczącego Rady Naczelnej wybrano marszałka Raczkiewicza, który podziękował za wybór w krótkim przemówieniu. Na stanowisko dyrektora wybrano obecnego dyrektora biura związku p. Stefana Lenartowicza. Oprócz tego wybrano 36 członków rady. Wieczorem delegaci wyjechali do Krakowa.

Unormowanie stosunków z Austrią Ostatniem życzeniem Hindenburga

BERLIN, 9. 8. (Tel. wł.) Po prawie dwutygodniowej zwłoce rząd austriacki udzielił agremnt v. Papanowi, mianowanemu przez Hitlera posłem Rzeszy w Austrii. Decyzję rządu austriackiego czynnik niemieckie przyjęły z widoczną ulgą, bowiem zwlekanie z ostateczną odpowiedzią powodowało pewne zderzenie nerwowanie.

Wczoraj v. Papan otrzymał dyplom, mo-

ca których zwolniony został ze stanowiska wicekanclerza i ministra Rzeszy, oraz mianowany ministrem pełnomocnym i posłem nadzwyczajnym w Wiedniu.

W oświadczeniu wobec przedstawicieli prasy v. Papan stwierdził, iż zadanie swe w Wiedniu uważa za bardzo ważne dla odprężenia sytuacji w Europie. Von Papan zacytował jednocześnie część listu, jaki w związku z nominacją na posła w Wiedniu otrzymał od prezydenta Hindenburga. Prezydent Rzeszy wówczas pisał:

„Jeżeli wysyłam obecnie pana jako przedstawiciela dyplomatycznego Rzeszy do Wiednia, to czynię to w szczerzej nadziei, że uda się panu ustalić normalne i serdeczne stosunki z pokrewnym narodem austriackim“.

Von Papan wyraził się, iż rozkaz ten jest równocześnie testamentem, do którego nie do dać nie można.

Odcięty wśród lodów

NOWY JORK, 9. 8. Depesza iskrowa o tym, że z głównego obozowiska ekspedycji antarktycznej Little America stwierdzono, że druga próba dotarcia do oddalonej o 200 km od obozu lepianki ze śniegu, w której znajduje się przywódca ekspedycji admirał Byrd, nie powiodła się.

Traktor, na którym znajdowało się trzech członków ekspedycji, wysłanych w kierunku

lepianki Byrda, musiał powrócić spowodu zasp śnieżnych.

Admirał Byrd nie znajduje się jednakże w bezpośrednim niebezpieczeństwie, ponieważ posiada wystarczającą ilość zapasów żywności.

Komunikacja iskrowa pomiędzy lepianką admirała a głównym obozem Little America została wznowiona.

Awantury na giełdzie

LONDYN, 9. 8. (tel. wł.) Mocna tendencja dla pszenicy i żyta, jaka ujawniła się w ostatnich dniach w St. Zjedn. i Argentynie, spowodowała również wzrost cen zboża na giełdzie w Liverpoolu.

Wczorajsze zebranie odbyło się w podnieceniu, chwilami dochodziło na giełdzie do bu-

spowodu zwyczajki zboża

zrliwych scen. W kołach angielskich maklerów zbożowych utrzymuje się przekonanie, że zboże zamorskie będzie dalej wyżkowało, bowiem Europa będzie musiała sprowadzić znaczniejsze zapasy ziarna.

Antypolska kampanja we Francji spowodu zejść w Pas de Calais

PARYŻ, 9. 8. Alarmy prasy francuskiej, jakoby górniczy politycy uwięzili 200 górników francuskich w podziemiach kopalni w Lens były najwidoczniej tendencyjne.

Faktycznie więźniów tych było dziesięciu. Konsekwencje jednak tego czynu, którego zresztą pochwalić nie można, są opłakane.

Zwolniono bowiem już 100 górników polskich, a tyłuż ma być podobno wydalonych z granic Francji.

Charakterystyczne jest, że prasa, korzystając z tego zajścia, rozpoczęła kampanję przeciwko polskiemu wychodźtwa robotniczemu we Francji wogóle.

Papież przedłuży swój pobyt w Castelgandolfo do połowy września.

Miasto Watykańskie, 10 sierpnia. — W kołach watykańskich panuje przekonanie, że Papież przedłuży swój pobyt w Castel Gandolfo do połowy września, to jest do chwili odjazdu kardynała Pacelliego do Buenos Aires.

POWRÓT DOSTOJNIKÓW KOŚCIOŁA
Warszawa, 9 sierpnia. — Powrócili z kuracji do stolicy J. Em. ks. kardynał Al. Kakowski arcybiskup metropolita warszawski oraz J. E. ks. arcybiskup Fr. Marmaggi, nuncjusz apostolski.

Lekkomyślna zabawa dzieci przyczyną katastrofy kolejowej.

Nowy Sącz, 10 S. — Na torze zapasowym za stacją Nowy Sącz stało kilka zahamowanych wagonów. Bawiące się dzieci rozkręciły hamulce i wagony wskutek pochyłości toru ruszyły z miejsca, nabierając coraz większego rozpędu. Tuż przed wjazdem na tor główny wpadły wagony na sto-

jący parowóz. Trzy wagony uległy doszczętnemu rozbiciu, parowóz został poważnie uszkodzony. Oczyszczanie toru przez pogotowie oddziału mechanicznego trwało kilka godzin. Władze kolejowe i policja wszczęły śledztwo, w celu ukarania rodziców, którzy pozostawili dzieci bez dozoru.

Szczegóły wstrzasającej tragedii małżeńskiej. Kupiec zasztyletował żonę i siebie. Skutki ożenku dla pieniędzy.

Lwów, 10 S. — Wczoraj rozegrała się we Lwowie, w kamienicy przy ul. Sykstuskiej L. 19, wstrząsająca tragedia rodzinna, której podłoże otoczone jest mrokiem niesamowitej tajemnicy.

Z mieszkania, zajmowanego przez Aleksandra Kahanek, właściciela sklepu z papierami przy ul. Fredry i przemysłowca rozległ się przeraźliwy krzyk kobiety.

Oczom przybyłych na miejsce przedstawił się straszny widok.

W kuchni na podłodze leżała w kałuży krwi nieżywa już Kahanekowa w poszarpanej koszuli, a nieopodal niej leżał również w pokrwawionej bieliźnie ze sztyletem w czerwonej oprawie w ręku.

Kahanek, 41-letni przystojny mężczyzna zajmował na III piętrze 3-pokojowe mieszkanie wraz z matką 78-letnią starszą wdową po urzędniku kolejowym i właścicielką realności, oraz z żoną o 16 lat starszą od siebie Marią, z którą ożenił się przed kilku laty, prawdopodobnie spowodował jej

znacznego majątku,

którą odziedziczyła po swoim długoletnim przyjacielu aptekarzu, Janie Glossem.

Pożycie Kahaneków było nieszczęśliwe. Kahanekowa, Rumunka z pochodzenia, żyła przez 22 lata w konkubinacie ze s. p. Glossem. Okoliczność ta, oraz przedewszystkiem różnica wieku małżonków była powodem częstych niesnasek i awantur, w czasie których dochodziło do rękoczynów. Kahanek zarzucał żonie bezpłodność

spowodowaną burzliwej przeszłości,

ona zaś w oczy i poza oczy twierdziła, że ożenił się z nią dla jej majątku.

W ostatnich czasach Kahanek począł zdradzać pewne umysłowe anomalie na tle mistycznym i religijnym. Skar-

żył się matce, że żona wysypuje mu do jedzenia narkotyki.

W ostatni wieczór wróciwszy do domu, gdy domownicy zasnęli, Kahanek usiadł w bieliźnie przy biurku i pisał przez całą noc.

Treść kilkunastu zapisanych kartek świadczy, iż denat był nadzwyczaj podniecony.

Mowa tam o masonerii, o żydach, o konieczności walki z nimi, o tem, że śmierć jego przyczyni się do zniszczenia wolnomularstwa i żydów itd. Jedyne wstępy Kahanek mogący rzucić jakieś światło, na ewentualne podłoże zbrodni, brzmi: Muszę mordować i popełnić samobójstwo, bo nie mogę pozwolić na równoczesną zagładę mojej starszki - matki.

Smiertelne skubanie drobiu. Młoda kobieta spłonęła żywcem.

Włocławek, 10 S. (od wł. kor.) — U gospodarza Józefa Wrońskiego, zam. w wiosce Tłuchowo pow. Lipnowskiego czyniono

przygotowania weselne. Do pomocy wezwano 22-letnią Genowęgę Ziętarek, córkę sąsiada, która zajęła się

skubaniem drobiu.

Po oskubaniu Ziętarek poczęła kurczęta o palac zapalonym denaturatem. W pewnym momencie Ziętarek cała stanęła w płomieniach. Wśród strasznych męczarni spłonęła.

100 świń, 6 koni w płomieniach. Pożar domeny państwowej

Tczew, 10 sierpnia. — W zabudowaniach gospodarczych domeny państwowej Smoąg, położonej na pograniczu powiatu starogardzkiego i tczewskiego, dzierżawionej przez Chudzińskiego, wybuchł groźny pożar. Ogniste języki z

blyskawiczną szybkością objęły olbrzymią stodołę, stajnię, oborę, szopy, chlewy itp. Na miejsce przybyły okoliczne ochotnicze straże pożarne.

Mimo nadludzkiej wysiłków strażaków pastwą płomieni

padło około 100 świń,

6 koni (w tym i zrebak), drób, część tegorocznego zbioru żniwnego, stajnia, stodoła, obora, chlewy, szopy oraz cały majątek inwestarz.

Prowizorycznie obliczone straty, spowodowane groźnym pożarem, wynoszą około 50 tys. złotych, które pokrywa Zakład Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu.

Przyczyną pożaru jest prawdopodobnie

zbrodnicze podpalenie,

gdyż są świadkowie, którzy twierdzą, iż powstał w dwóch miejscach odrazu.

Natomiast inni świadkowie twierdzą, że pożar spowodowany został przez lekkomyślne porzucenie płonącej zapalniczki względnie niedopałka od papierosa.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

NIEZWYKŁA GŁĘBIA UTRUDNIA PRACĘ.

ZATOPIONY AUTOBUS

dotychczas nie został wydobyty z wody.

Wągrów, 10 S. — Autobus linii Warszawa—Łomża, który spadł do starego koryta Bugu z mostu w miejscowości Sadowne pow. wągrzowskiego, przyczem 15 osób poniosło śmierć, nie został dotychczas wydobyty z wody. Pomimo połączonych wysiłków kompanji 71 pułku piechoty z Ostrowi Mazowieckiej oraz oddziału saperów z Jabłonny, który przybył późnym wieczorem do Sadowna, nie udało się wyciągnąć autobusu. Zdołano jedynie przy pomocy liny stalowej przesunąć autobus z głębi 10-metrowej na mniejszą 5-metrową.

Spowodował pęknięcie liny musiano pracować wstrzymać. Jeżeli nie uda się założyć nowej liny, zostanie spuszczone nurek marynarki wojennej, który spodziewany jest dzisiaj.

Uratowano trzy osoby: szofera Chylickiego Czesława, współwłaściciela autobusu Moszka Bruna i jednego pasażera Zudniewicza z Kolna. Identyczności reszty pasażerów jeszcze nie stwierdzono.

Katastrofa nastąpiła wskutek pęknięcia opony na przednim kole, wskutek czego autobus gwałtownie skręcił, złamał barjerę i wpadł do wody.

Autobus jechał z Łomży do Warszawy. Miejsce katastrofy znajduje się 46 kilometrów od Łomży.

Ochrona plaży.

Nad morzem panują często wiatry, które przetrzucają lotny piasek, tworząc liczne wydmy. Celem ochrony plaży przed zasypianiem ustawia się na plażach zagranicznych przenośne płoty, które zatrzymują lotny piasek w miejscu z góry obranem.

Tanią kukurydzę dla wieśniaków sprzedal niesumienny urzędnik handlarzowi.

Z Kołomyi donoszą: Na Pokuciu zwyczajnie panuje głód na przednówku, a drobnicy nie mają z czego żyć. Chcąc najbiedniejszym chłopom pomóc, s. p. Glossem, starosta powiatowy za kupił kilka wagonów rumuńskiej kukurydzy bez cła, aby ją sprzedać po bardzo niskich cenach chłopom. Wskutek machinacji jednostek, podstawieni różni kupowali po taniej cenie „na zasiew” i sprzedawali natychmiast kupcom. — Obecnie policja prowadzi w tej sprawie dochodzenie.

Onegdaj został aresztowany urzędnik Stefan B. w Kołomyi, który zajmował się rozdaniem taniej kukurydzy dla chłopów powiatu kołomyjskiego. Przeprowadzona przez starostwo kołomyjskie kontrola wykazała, że pan B. sprzedał około

35 tonn

tej kukurydzy przy pomocy 3 pośredników miejscowym kupcom po cenach rynkowych. Kukurydza została zakupiona na podstawie specjalnego zezwolenia ministerstwa skarbu bez cła.

Walny zjazd „Polskiej YMCA” w Krakowie.

Warszawa 10 sierpnia. Doroczny XII walny zjazd delegatów „Polskiej YMCA” odbędzie się w roku bieżącym w Krakowie w dniach 22 i 23 września r. b. W zjeździe wezmą udział delegacje wszystkich oddzia-

łów Polskiej YMCA, a więc z Warszawy, Krakowa, Łodzi, Poznania i Gdyni, jak również członkowie Rady Krajowej.

Na zjeździe rozważany będzie szereg aktualnych spraw organizacyjnych.

Działacze Z. Z. P. wystąpią z N. P. R.?

Z Warszawy donoszą: Zjednoczenie Zawodowe Polskie, które było podstawą Narodowej Partii Robotniczej (Prawica) wysłało okólnik do wszystkich swych oddziałów, nakazujący zerwanie z N. P. R. Okólnik ten zakazuje również członkom ZZZP przyjmowania jakichkolwiek mandatów z ramienia NPR.

Przypuszczalnie będzie tu zachodzić nieporozumienie, bowiem uchwała kongresu Z. Z. P. — o ile nam wiadomo — mówiąc o apolityczności ruchu zawodowego, nie dopuszczała do aktywności politycznej jedynie sekretarzy, prezesów i wogóle funkcjonariuszów związkowych, pobierających uposażenie z poszczególnych organizacji Z. Z. P.

Przyszli dzielić łup pod nosem policji

Ubiegłej nocy dokonano włamania do składni skór Fischera i Rechnica w Katowicach (Kochanowskiego 11). Włamywacze przedostali się do wnętrza przez okno po wyważeniu łomem żelaznych zasłon i zrabowali 2 tys.

Z powodu nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wybuchł w domu Pawła Machela w Świętochłowicach (Długa 68) groźny pożar siana i słomy. Szybko sprowadzona straż pożarna zdołała pożar zlokalizować, nie dopuszczając do rozprzestrzenienia się ognia na sąsiednie objekty.

Z tajemników buchalterji

Czy były fałszowane bilanse Fabryki Budowy Maszyn Górniczych w Zależu

Na wokandzie Sądu grodzkiego w Katowicach znalazły się wczoraj dwie ciekawe sprawy o zniewagę z oskarżenia prywatnego Alfreda Wagnera, b. właściciela „Fabryki Budowy Maszyn Górniczo-Hutniczych” w Zależu przeciwko Wilhelmowi Maksisowi byłemu urzędnikowi osławionej firmy „Kotzias” oraz Kazimierzowi Matyce z Katowic, byłemu referendarzowi III. Urzędu Skarbowego w Katowicach wypuszczonemu niedawno z więzienia śledczego w Katowicach.

Oskarżony Maksis w piśmie skierowanym do Sądu Okręgowego zarzucił Wagnerowi, że w roku 1929 polecił firmie Katzias w celach uszczuplenia podatków zniszczyć książki wykazujące bilans tej fabryki, za co zapłacił firmie Kotzias 3000 zł. Ponadto Maksis twierdził w piśmie że fabryka na zarządzenie Wagnera prowadziła fałszywą księgowość.

Na wczorajszej rozprawie sądowej słuchano jako świadka na dowód prawdy byłego urzędnika firmy Kotzias Gorzelanego.

Świadek ten twierdził, że pewnego dnia odebrał z fabryki Wagnera 3000 zł., zaś od osób trzecich dowiedział się, że kwotę tę Wagner zapłacił Kotziasowi za sfalszowanie ksiąg buchalteryjnych.

Na dowód twierdzenia oskarżonego, że w fabryce Wagnera prowadzono fałszywe księgi sąd postanowił zażądać od likwidatora firmy

Sport

MECZ KWALIFIKACYJNY W SZARLEJU.

W Szarleju odbędzie się w niedzielę dnia 12 b. m. o godz. 17-tej mecz kwalifikacyjny K. S. Strzelec i T. S. Soła (Oświęcim). Pierwsi jako mistrzowie B-Ligi gr. IV. grają o wejście do A-klasy, zaś T. S. Soła bronić się musi przed spadkiem.

Mecz ten zapowiada się niezwykle interesująco.

RADJO

KATOWICE — Piątek, 10 sierpnia

6.30 — 7.40 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu, hejnał oraz wiadomości meteorologiczne 12.10 Transmisja inauguracji Światowego Związku Polaków 13.05 Muzyka (płyty) 13.55 „Z rynku pracy” 14.00 Wiadomości gospodarcze 16.00 Koncert popularny 17.00 Audycja dla chorych 17.30 Koncert 18.00 Reportaż 18.15 Lwowscy Revellersi 18.35 Muzyka (płyty) 18.45 Pogadanka 18.55 Rozmaitości 19.00 „Ładowy rekin” 19.15 Koncert solistów 19.50 Wiadomości sportowe 20.08 Transmisja z Salzburga 22.15 „Sztuczna eskapada” 22.30 Muzyka taneczna 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Dramatyczny pościg policji za bandytami W chelmach stalowych i pancerzach w ogniu kul

Ujęcie sprawców napadu na Bank Ludowy w Świętochłowicach

Okazuje się jednak, że Śląsk nie jest Ameryką. Zaledwie bowiem zaalarmowano policję niezwykle u nas napadem rabunkowym, dokonanym przez 3 rabusiów z rewolwerami w dłoni w biały dzień na Bank Ludowy w Świętochłowicach, a już zdołano ustalić osoby sprawców.

Rozpoznani

Jedna z bawiących się w pobliżu banku dziewczynek, zauważyła wychodzących po napadzie bandytów i rozpoznała ich później w albumie przestępców.

Sprawcami zuchwałego napadu okazali się

23-letni Jan Hoffmann z Bykownicy, 27-letni Paweł Szampera z Nowego Bytomia i 24-letni Jan Szmusz z Nowej Wsi.

Ślady ucieczki

Stwierdzono, że ślady ucieczki wiodą w stronę Nowego Bytomia. Liczni wywiadowcy policyjni, ścigający bandytów na rowerach i motocyklach, na podstawie zebranych informacji ustalili, że jeden ze sprawców napadu, Szmusz, ukrył się w domu na kolonii Otylia w Nowym Bytomiu.

Pierwszy osaczony

Rabus próbował się tam ukryć w mieszkaniu Krawczyków i za schronienie ofiarował Krawczykowi 600 zł. Kiedy jednakże ta z krzykiem wybiegła z mieszkania, bandyta podjął ucieczkę na nowo.

Ponieważ w międzyczasie cały dom został otoczony przez policję w pancerzach i hełmach stalowych, Szmusz schronił się na strychu.

Samobójstwo bandyty

Policja chcąc go wypłoszyć rzuciła granat Izawiący. Nie widząc wyjścia z sytuacji, Szmusz chciał popełnić samobójstwo, strzelając do siebie z rewolweru w prawą skroń.

Na odgłos strzału wtargnęła na strych policja, która ciężko rannego bandytę odstawiła samochodem do szpitala Spółki Brackiej w Nowej Wsi

Przy rannym Szmuszu znaleziono 2 banknoty po 500 zł. oraz rewolwer bębenny z

trzemą wystrzelonemi łuskami naboju.

Przy łóżku jego czuwa policjant.

Herszt się broni

Pościg rowerowo-motocyklowy policji skierował się skości w stronę Karol-Emanuel, gdzie wiodły ślady ucieczki drugiego rabusia, Jana Hoffmanna.

Uciekający bandyta, widząc, że pościg już doń dociera, ukrył się za stodołą leśniczówki w Karol-Emanuel i począł ostrzeliwać patroł motocyklowy, który się tam zbliżał.

Strzały jego jednak chybiły. Również wiadomo było, jaki skutek odniosły strzały policji.

Rewolwer się zaciął

Kiedy policja zbliżyła się już do Hoffmanna na odległość 20 m, ten próbował jeszcze strzelać, jednak rewolwer mu się zaciął. Po krótkiej manipulacji z bronią, widząc, że nie ujdzie rąk policjantów, Hoffmann skierował broń do siebie, jednak rewolwer nie wypalił. Zrezygnowany odrzucił browning i poddał się.

Okazało się, że w czasie obustronnej strzelaniny, został ranny w lewe ramię. Nie znaleziono przy nim w czasie rewizji osobistej żadnych pieniędzy, odrzucił je bowiem w czasie ucieczki.

Hoffmanna odstawiono do szpitala miejskiego w Chorzowie, gdzie pozostał pod nadzorem policyjnym.

Ostatni się poddał

Koło pościgu za trzecim bandytą, Szamperą, zacieśnia się coraz bardziej.

Osaczony bandyta widząc jasno przegraną zgłosił się sam zrezygnowany na posterunku policji w Nowym Bytomiu o godzinie 9-tej wieczorem. Broni ni pieniędzy nie miał już przy sobie. Oświadczył, że porzucił je w czasie ucieczki. Osadzono go narazie w areszcie policyjnym, poczem dziś rano zostanie odstawiony do Sądu Okręgowego w Chorzowie do dyspozycji sędziego śledczego.

Komisja ministerjalna

W dniu wczorajszym przybyli do Katowic dwaj delegaci z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, którzy odbyli konferencję z komisarzem demobilizacyjnym inż. Maske. Po długotrwałej konferencji delegacja ministerjalna w towarzystwie inż. Maskego udała się na lustrację kopalni i koksowni „Gothard”. Następnie odbyła się lustracja huty Pokój.

Fabryka azotów przyjmuje robotników

W związku z otrzymaniem znaczniejszych zamówień fabryka azotów w Chorzowie postanowiła przyjąć do pracy 50 robotników.

W pierwszym rzędzie przyjęci zostaną robotnicy żonaci, którzy już w fabryce pracowali i z powodu redukcji zostali zwolnieni.

Krwawe wesele

W czasie zabawy weselnej w restauracji Kosza w Dębie doszło do tle porachunków osobistych do bójki pomiędzy Oswaldem Żołą z Wełnowca a niejak. Kaszką z Zależa. W trakcie bójki Kaszka ugodził Żołą dwukrotnie nożycami krawieckimi w plecy, raniąc go poważnie. Rannego przewieziono do szpitala Spółki Brackiej.

Samobójstwo z miłości

Z Bielska donoszą: Minionego czwartku odebrała sobie życie wystrzałem z rewolweru w usta 29-letnia Wanda Rudnikówna, urzędniczka Ubezpieczalni Społecznej, oddziału w Czechowicach.

Przyczyną samobójstwa była zawiedziona miłość.

Ciekawa rozprawa sądowa

Galeczki księgi buchalteryjne, po zbadaniu których zaprzysiężony znawca sądowy ma stwierdzić prawdziwość zarzutów i w związku z tem rozprawę odroczone.

Następnie miała odbyć się rozprawa sądowa przeciwko Kazimierzowi Matyce. Jak się jednak okazało Matyka nie odstawił się na

Z ślubnego kobierca w objęcia śmierci

Przy ul. Rajmunda 9 w Tarnowskich Górach popełniła onegdaj samobójstwo wieszając się na strychu w domu swej matki, zamężna Gertruda Bielak.

Mimo rychłego odcięcia denatki przez lo-

rozprawę sądową a w piśmie skierowanem do sądu podał, że na zarządzenie lekarza znajduje się obecnie na kuracji.

Jak wiadomo Matyka wraz z b. naczelnikiem III. Urzędu Skarbowego Herzem, stoi pod zarzutem popełnienia nadużyć w związku z swem urzędowaniem.

katorów domu, nie udało się przywrócić ją do życia.

Przyczyną samobójstwa jest niechęć do małżeństwa, zawartego przez Bielakową zaledwie dwa miesiące temu.

Kawalerska jazda

Z Cieszyna donoszą: Wczorajszej nocy na drodze pod Ustroniem doszło do poważnego wypadku.

Jadący z wielką szybkością nieoświetlonym motocyklem Wilibald Jendrulek z Łagiewnik, któremu towarzyszyli Zbigniew Patrzos i Eugeniusz Kowalski z Krakowa, wpadł przy wymijaniu na przejeżdżającą furmankę.

skończyła się w szpitalu

Skutki zderzenia były straszne.

Jendrulek wraz z towarzyszami zostali z wielką siłą wyrzuceni z siodełek i padając na jezdnię odnieśli szereg ciężkich obrażeń. Motocykl został zniszczony.

Ofiary wypadku w stanie groźnym przewieziono do szpitala Śląskiego w Cieszynie.

Normy wydajności zwiększają a płace chcą zniżyć

Pod przewodnictwem dr. Kornusa odbyło się wczoraj posiedzenie Wydziału Fachowego w sprawie ustalenia nowej wydajności walcowni cienkiej blachy huty Batorego. Po wywodach przedstawicieli robotników, którzy stwierdzili, że wydajność tej walcowni kształtuje się nadal korzystnie i nie jest na miejscu obniżka płac akordowych, nastąpiła ożywiona dyskusja, poczem przewodniczący W. F. polecił przedstawicielowi huty Batorego, by na następne posiedzenie przedłożył dane co do wydajności z lat 1931 — 1933. Na podstawie tych danych Wydział Fachowy wyda orzeczenie.

Ponadto został rozpatrzony zatarg robotników z dyrekcją Huty Pokój, co do niewypłaconych 50 proc. dodatku za przepracowane dniówki w dniu świąteczne.

Jak wiadomo umowa taryfowa wyraźnie mówi, że za dniówki w dniu świąteczne należy się robotnikom dodatek 50 proc.

Wydział Fachowy wydał orzeczenie, mocą którego dyrekcja Huty Pokój zobowiązana jest wypłacić robotnikom należne im 50 proc. dodatku.

Szukali pracy

Bronisław Gaja oraz Mojżesz Fuchs przyjechali za pracą na Śląsk. W czasie podróży, na linii z Katowic do Chorzowa wmiszał się do ich rozmowy jakiś osobnik, który zaproponował im nocleg u siebie w Chorzowie.

Zaprowadził ich na ul. Wolności 14, gdzie prosząc o towarzyszenie mu do kawiarni, wziął od obu bezrobotnych posiadane walizki, by je rzekomo odnieść do mieszkania.

W gruncie rzeczy wyszedł bocznymi drzwiami, narażając biedaków na sytuację bez wyjścia.

a stracili wszystko

Do rencistki Anny Niedzieli, zam. w Chorzowie przy ul. Ligota Górna, 28 przybył nieznaną osobnik z oświadczeniem, że z Z. U. P. U. należy się jej jeszcze 820 zł. zaległości rentowej, którą uzyskała po wpłaceniu na koszty manipulacyjne 92 zł. Zanim Niedziela przysłała po rozum do głowy, wpłaciła oszustowi wymienioną kwotę, a kiedy następnie udała się na klachy do sąsiadek, dopiero one naprowadziły ją na myśl, że padła ofiarą oszustwa, o którym zrozpaczona uwiadomiła policję.

Habsburgowie nie wrocą na tron.

Nie ulega wątpliwości, że zmiany jakie nastąpiły w Austrii wzmocniły kierunek, który zmierza do odrestaurowania monarchii habsburskiej. Sam kanclerz Schuschnigg sympatyzuje z ruchem habsburskim i on to w znacznej mierze przyczynił się do tego, że do Austrii mógł powrócić arcyksiążę Eugeniusz Monarchistyczny żywił w Austrii gorąco do przygotowania się do wykorzystania ostatnich wypadków wiedeńskich dla swych celów. Centralna organizacja legitymistów wzywa ludność do urządzania zbiórek publicznych na rzecz przygotowań do powrotu starej dynastji. W głównych ośrodkach monarchistów na Wollzeile i Riemergasse zbiera się stara szlachta austriacka nie tylko z Austrii ale i państw sukcesyjnych, z Węgier, Czechosłowacji i Chorwacji. We wiedeńskim wszechświecie ma być nowy ruch, który dla rządu ma być pretekstem do rozpoczęcia rozmów z mocarstwami w sprawie powrotu Habsburgów. Głównym postulatem ma być narazie powołanie Habsburgów do kraju, następnie zniesienie wszelkich antyhabsburskich ustaw, wreszcie powołanie Eugenjusza Habsburga na fotel naczelnika państwa względnie wybranie go na prezydenta związkowego. Centralny organ monarchistów „Der Oesterreicher” w artykule poświęconym pamięci tragicznie zmarłego Dollfusa napisał: „Gdzie już byłibyśmy, gdyby pan kanclerz Dollfuss tak jak Mussolini miał obok kościoła również tron jako główny filar swych rządów? Tylko w monarchji zagwarantowana będzie bez zastrzeżeń nasza samodzielność, tylko ko monarchja może uchronić państwo od dalszych gwałtów. Jedynie cesarz jest naszym ratunkiem. Nie dajmy się zastraszyć, chociażby groźby wychodziły z jakiegokolwiek strony”.

PRÓBNE BALONKI MONARCHISTÓW.

Doniesienie „Chicago Tribune”, że we Wiedniu odbywała się narada przy udziale wicekanclerza Starhemberga i dyplomatycznych przedstawicieli Włoch, Anglii, Francji i państw Małej Ententy, na której podobno postanowiono nie czy-

nić żadnych przeszkód dla powołania Ottona Habsburga na tron austriacki oczywiście jest w zupełności zmyśnione. Autorem pogłoski chodziło tylko o zbadanie, jak opinja światowa przyjęłaby fakt in-tronizowania Habsburga w Austrii i ewentualnie na Węgrzech. Wicekanclerz Starhemberg oświadczył sam, że wiadomość „Chicago Tribune” jest śmieszna i tendencyjna insynuacja. Ale nietylko w tem piśmie pojawiły się podobne wiadomości. Równocześnie w pismach szeregu państw niejednokrotnie równo-

brzące pojawiły się doniesienia, według których miarodajne czynniki zastanawiają się nad tem, jak Otton miałby

Trujący ołów w balonach wodnej sodowej.

Warszawa, 10 sierpnia. W miejskim instytucie higienicznym odbyło się zebranie dyskusyjne, na którym reprezen-

ta uroczyste zobowiązać się, że respektować będzie traktaty pokojowe i że nie będzie próbował rozszerzyć swego państwa. Doniesienie to ma swe źródło w centrali habsburskiej propagandy, aby w ten sposób sondować opinie państw zachodnich.

lowani byli z jednej strony fabrykanci wód gazowych, z drugiej zaś kotlarze, dostarczający balonów, względnie

pobielający je.

Wobec wykazania przez miejskie władze sanitarne, że balony nie są pobielane czystą cyną angielską, lecz cyną zawierającą znaczny odsetek ołowiu (zademonstrowano wewnątrz rozebranego balonu, mającego na dnie płyty

z czystego prawie ołowiu,

kotlarze oświadczyli na swoją obronę, że fabrykanci wód żądają od nich tańszej pobielki, dlatego też nie mogą oni dać za niższą cenę lepszego towaru.

Z powyższego wynika, że już w samej technice przygotowywania balonów tkwi zasadnicza przyczyna wzrostu zakwestjonowanych przez władze sanitarne balonów, (w r. 1930—31 — 8,7 proc. a w r. 1931—32 — 25 proc. ogólnej liczby zbadanych balonów). Drugą przyczyną polega na tem, że wielu fabrykantów nie pobielają, stosownie do istniejących przepisów, używanych w ciągu 2 lat balonów, lecz po tym okresie oddają balony do kontroli

bez odświeżenia pobielki.

W związku z tem przeprowadzona będzie generalna kontrola wszystkich zarejestrowanych fabryk wód gazowych. Nadto na każdym dobrym balonie będzie wybijany na stemplu,

oprócz miesiąca i roku,

jeszcze jego indywidualny numer porządkowy, pod którym będzie on zaksięgowany w miejskim instytucie higienicznym.

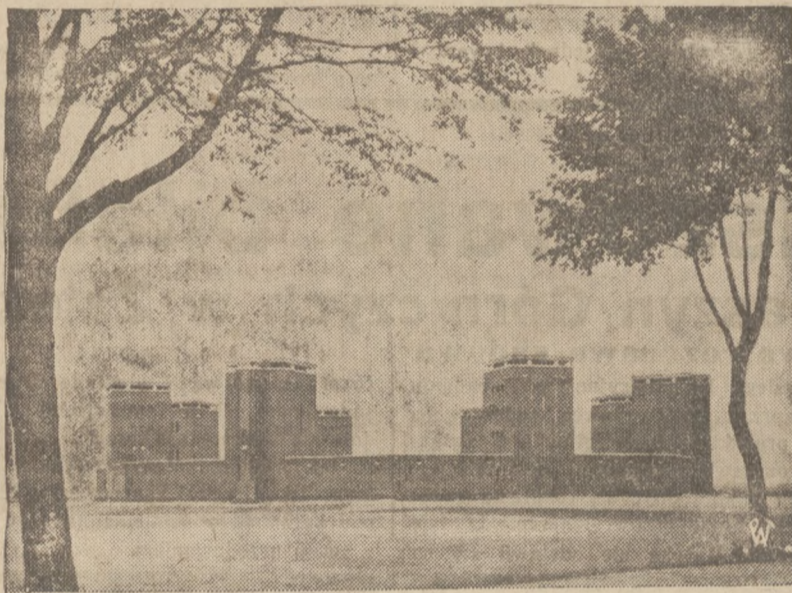
Niedozwolone sposoby polowania. Wznowiony nadzór.

Warszawa, 10 sierpnia. — Wobec tego, że w jesieni pojawiają się w handlu znaczne ilości drożdży, kwiczołów i paszkotów, złowionych sposobami niedozwolonymi (sidła), ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło wzmocnienie nadzoru nad transportem i handlem tą zwierzyną, celem ustalenia jej pochodzenia i ewentualnego po-

ciągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej.

Należy zaznaczyć, że masowe wybijanie tych ptaków może mieć ujemne skutki dla gospodarstw leśnych oraz sadownictwa i ogrodnictwa, ponieważ przyczynia się do zwiększenia stanu szkodliwych owadów.

MIEJSCE WIECZNEGO SPOCZYNKU PREZYDENTA HINDENBURGA.

Pomnik narodowy na pamiątkę bitwy pod Tannenbergiem, gdzie pochowane zostały zwłoki prezydenta Hindenburga.

Najbardziej dramatyczny moment w życiu Hindenburga.

W drugiej połowie 1918 roku feldmarszałek Hindenburg, jako naczelny wódz armji niemieckiej przeżył najprzyszejsze niewątpliwie chwile swego długiego i owocnego żywota. Widział ruinę wszystkich wielkich planów wojennych, które miały wojnę rozstrzygnąć na korzyść Niemiec. Aż do 18 lipca owego roku wierzył w zwycięstwo, ale po tej dacie na żadne złudzenia nie było już miejsca. Piorunująca ofenzywa marszałka Focha zmuszała wojska niemieckie do stopniowego i coraz szybszego wycofania się z Francji, tak, że spoczątkiem sierpnia zbliżały się koniec i ciężka stały się dla Hindenburga i jego szefa sztabu generała Ludendorffa rzeczą oczywistą.

Z tego okresu datuje się epizod, który w życiu zmarłego feldmarszałka należy do najbardziej dramatycznych. Było to spotkanie jego i Ludendorffa z Wilhelmem II, który, naprzekór wszystkiemu ludził się jeszcze szczęśliwym dla siebie i swego kraju zakończeniem wojny, ale którego obaj wodzowie postawili musieli w obliczu rozpaczliwej sytuacji i odebrać mu wszelkie nadzieje.

Dramatyczne to spotkanie odbyło się w sztabie Hindenburga w Avesnes na froncie francuskim. W relacji jednego z byłych adiutantów ówczesnego naczelnego wodza armji niemieckiej miało ono przebieg następujący:

W dniu 10 sierpnia wieczorem przed willą Hindenburga w Avesnes zatrzymało się auto cesarskie. Była godzina 6-ta wieczór. Spodziewano się cesarza trochę wcześniej, ale ten chciał przedtem dokonać przeglądu jednego z batalionów szturmowych, odchodzących do pierwszej linii, i stąd wynikło opóźnienie w jego przyjeździe.

Hindenburg w towarzystwie Ludendorffa

wyszli naprzeciw, by powitać monarchę na progu willi. Nie rzekłszy jednak ani słowa, Wilhelm II wszedł do środka, a za nim trzej jego adiutanci. W milczeniu udali się wszyscy do pokoju na pierwszym piętrze, obwieszonym mapami i szkicami wojennymi.

Jakkolwiek silnie opalony słońcem, Wilhelm II wyglądał bardzo blade. Przywitał się z obecnymi, nie mówiąc ciągle ani słowa. Czeekał, aż Hindenburg albo Ludendorff pierwszy przerwą milczenie.

Atmosfera pokoju ciążyła wszystkim. Okna były zamknięte i duszne powietrze powiększało jeszcze przykry nastrój. Hindenburg stał tuż obok cesarza i w oczach jego malował się bezgraniczny smutek i współczucie.

Przez pewien czas panowało zenujące wszystkich milczenie. Wreszcie Wilhelm II zrobił niecierpliwy ruch ręką, jakby chciał powiedzieć: „Proszę was panowie.” Na to odezwał się pierwszy Ludendorff, mówiąc bez obłotek:

— Niema co tać. Ponieśliśmy ciężką klęskę.

Na te słowa cesarz zagryził wargi, zwiększył głowę i tak stał w milczeniu. Hindenburg wozził ręką po czole, ciężko oddychając. — Tymczasem Ludendorff ciągnął dalej:

— Najbardziej niepokojącym jest — mówił — że duch bojowy naszych żołnierzy pozostawia wiele do życzenia w większości dewizyj. 41-a dywizja naprz. zawiodła zupełnie 8 sierpnia. Byłoby pomyłką przypisywać to jedynie brakowi ziemniaków i grypie zwanej hiszpanką. Przyczyna leży gdzieś indziej. Jeden z oficerów 13-ej dywizji oświadczył, że podległy mu oddział daje dowód takiego nieposłuszeństwa, iż ma wrażenie jakby miał do czynienia z wojskiem, które nie ma już nic wspólnego z wojskiem niemie-

ckiem. Fakt taki, że niektóre pułki, przychodzące na zmianę, przyjmowane są okrzykami: „Wy łamistrzejki” albo „Wy zwolennicy przedłużenia wojny” dowodzi upadku wszelkiego ducha. Takie wojsko proszę mi wierzyć, nie jest już nic warte.

Wilhelm II słuchał tego raportu ze zrozumiałą niechęcią i odrzekł sucho:

— Jakkolwiek kronprinz wspominał mi już o tem, nie mogę uwierzyć, żeby panował to tego rodzaju rozprzeżenie.

— Można to każdej chwili sprawdzić — odpowiada Ludendorff tonem urażonego. I między nim a cesarzem wywiązuje się przykry dialog, prowadzony w szybkim tempie:

— Jak dotąd ataki francuskie nie odniosły rozstrzygającego sukcesu — mówił cesarz.

— Wasza Cesarska Mość zapomina o bodźcu, jaki daje Francuzom interwencja amerykańska.

— Wszędzie tam, gdzie nasi żołnierze mają do czynienia z Amerykaninami, górują nad nieprzyjacielem.

— Co z tego? Muszę wyznać, że liczba naszych żołnierzy, którzy dostają się do nie woli, jest tak wysoka, iż zmuszeni jesteśmy odwoływać się do ostatnich naszych rezerw.

— A więc według pana niema już żadnej nadziei?

— Niestety — wzdycha Ludendorff — nasza dawna armja już nie istnieje. Nie pozostaje nam nic innego, jak złożyć broń lub wygnać do ostatniego.

Przez cały ten czas Hindenburg nie odezwał się ani słowem. Odczuwał on zawsze głęboką część dla swego monarchy i cała ta scena sprawiała mu widoczny ból. Gdy jednak, Wilhelm II spojrział mu w oczy, jakby od niego wyczekując recepty zbawienia, sięgnął po papier, leżący na stole. Na twarzy cesarza zajaśniał ostatni błysk nadziei. Był on jednak krótkotrwały, ponieważ papier podany mu przez Hindenburga, stawił kropkę nad i beznadziejnej sytuacji. Był to

telegram od generała von Cramma, wojskowego attache niemieckiego w głównej kwatrze austro-węgierskiej. Z treści tego telegramu wynikało, że Wiedeń i Budapeszt wierzyły w zwycięstwo do 18 lipca, ale obecnie nabierają przekonania, że klęski odwrócić się już nie da, a to tembardziej, że siły monarchji austro-węgierskiej są na wy-czerpaniu.

Przeczytawszy ten telegram, Wilhelm II przybladł jeszcze bardziej. W tym momencie po raz pierwszy zapewne miał pełną świadomość perspektyw, które nadchodzą, to znaczy nietylko klęski Niemiec, ale i końca swego panowania.

— Wyznaję — rzekł — że jesteśmy u kresu naszych możliwości. Trzeba nam będzie zrobić bilans.

Nikt nie miał odwagi odpowiedzieć, na wet Ludendorff. Zapanowało znów długie milczenie, które przerwał cesarz, podając rękę Hindenburgowi i Ludendorffowi ze słowami:

— Zobaczą panów 13-go w Spa.

W tym dniu odbyła się też w willi Freneuse, siedzibie ekskaiserera w Spa, rada wojenna, w której oprócz Wilhelma II, Hindenburga i Ludendorffa wziął również udział kronprinz i kanclerz niemiecki.

Ten ostatni mówił długo o ciężkiej sytuacji wewnętrznej, by na zakończenie oświadczyć, że zdaje się na decyzję cesarza. Ludendorff opowiedział się za możliwie najszystszeń zakończaniem wojny, natomiast Wilhelm II i kronprinz obstawali za dalszym prowadzeniem walk.

Ostatni zabrał głos Hindenburg. Oświadczył, że jest jeszcze możliwe utrzymać się na terytorjum francuskim. Przyłączył się w ten sposób do zdania Wilhelma II, być może dlatego, jak to było regułą jego postępowania, by nie sprzeciwiać się woli swego monarchy. Ale w trzy miesiące już sam nalegał na niego, by abdykował w interesie narodu niemieckiego.

fr.

Szczegóły tragicznej śmierci hr. Starzeńskich. Dwaj księża wydobyli zwłoki.

Z Przemyśla donoszą:
Depesze doniosły już o śmierci w hurtach Sanu właścicieli Dąbrówki Starzeńskiej, hrabiostwa Juliusza i Marii z Międzyńskich Starzeńskich. Obecnie dowiadujemy się dalszych szczegółów. Goście hrabiostwa, ks. Bronisław Czubski i ks. Mieczysław Wziątek, którzy wybrali się z palacu razem ze swymi gospodarzami, a kapali się o 1,5 kilometra od miejsca tragicznego wypadku. Opowiedzieli Waszemu korespondentowi, że gdy usłyszeli

wołania o ratunek,
natychmiast pośpieszyli w dół rzeki i dowiedziawszy się od przewoźników o niebezpieczeństwie, rzucili się na poszukiwania obojga małżonków. Wkrótce udało się o jakieś 400 metrów od miejsca

wypadku znaleźć ciało hrabiny. Wciągnięto je na łódź i ks. Czubski zajął się ceczeniem. W międzyczasie ks. dr. Wziątek szukał dalej hrabiego i znalazł go sto metrów od miejsca, w którym leżała na dnie hrabina. Ks. dr. Wziątek zanosił na barkach hrabiego na brzeg, poczem złożywszy go na murawie, począł stosować sztuczne oddychanie.

Wkrótce przybyli na miejsce wypadku dwaj lekarze z Dynowa, wraz z kom. post. P. P. w Siedliskach przod. Wasielakiem. Wszelki ratunek okazał się jednak spóźnionym, obydwój małżonkowie już nie żyli. W Dąbrówce Starzeńskiej odbył się pogrzeb ofiar z udziałem rodziny i wielu przedstawicieli arystokracji z całej Polski.

Solidny opiekun. Siostrzeniec ogolocił mieszkanie swego wuja.

Ze Lwowa donoszą:
Przed kilku dniami do kuśnierza Jakóba Pachtwächtera przybył w towarzystwie pośrednika Maksa Herzera (ul. Kaspra Boczkowskiego 10) niejaki Eljasz Gelber, zam. chwilowo przy ul. Supińskiego 1 i przedstawiając się jako właściciel składu opału przy ul. Gródeckiej, oświadczył mu, że ma na sprzedaż damskie futro krymskie, stanowiące własność jego matki, która wyjechała do Palestyny, dokąd on również niebawem wyjedzie wraz z narzeczoną. Kuśnierz chcąc się przekonać z kim ma do czynienia, udał się z pośrednikiem pod wskazany mu adres.

Na ul. Supińskiego 1, czekał na niego

go już Gelber i kluczem otworzył mieszkanie, na którego drzwiach nie było żadnej wizytówki. W mieszkaniu tem

dobito targu
i kuśnierz zapłacił za futro 200 zł., poczem otrzymał od Gelbera zaświadczenie z jego pieczęcią: „Jakób Gelber, sprzedaż drzewa i węgla” za przeprowadzenie transakcji. W trzy dni później Gelber znów zjawił się u Pachtwachera i tym razem zaproponował mu nabycie futra męskiego z tchórzy. Tym razem kuśnierz nabrał już pewnego podejrzenia, że sprawa jest nieczysta, odłożył kupno futra na następny dzień, a sam udał się na ul. Supińskiego by zaciągnąć bliższych informacji o Gelberze.

Od dozorczy dowiedział się, że mieszkanie, do którego wprowadził go Gelber jako swojego, należy do kupca opałowatego Rawera, który wyjeżdżając z rodziną na letnisko pozostawił je pod opieką siostrzeńca Gelbera. Gdy następnego dnia Gelber znów zjawił się u kuśnierza, celem sprzedaży futra z tchórzy i dowiedział się, że został już zdemaskowany, oświadczył z tupetem, że mieszkanie to jest jego i gotów to jest kuśnierzowi udowodnić. Postanowili więc udać się tam jeszcze raz, ale w drodze

Geiber umknął.

W międzyczasie powróciła do Lwowa p. Rawerowa i stwierdziła, że siostrzeniec jej męża tak gruntownie opiekował się mieszkaniem, że sprzedał jej biżuterię, a mianowicie złoto i perły, a nawet jakimś reflektantowi sprzedał mieszkanie i wziął od niego zadatek. Złoto i perły poszkodowana zdołała odebrać od pewnego jubilera przy ul. Rejtana. Za Gelberem, który ukrywa się policja czyni poszukiwania.

Wenecja midinetek. PARYSKIE PLAŻE PODMIEJSKIE. Obrazki z nad Marny.

Meaux, w sierpniu.
Każda rzeka posiada swój specjalny charakter. Wybrzeża Marny, aczkolwiek związane z dramatycznymi wspomnieniami historycznej już dziś bi twy nad Marną, są wesołe,

pełne radości życia.
Dla amatorów pięknych krajobrazów, i samotności, rzeka, poczynając od Joinville, zakreśla wielki łuk, gdzie znajduje się szereg spokojnych i bardzo pięknych miejscowości. Korzystają z nich amatorzy - letnicy, żądni zacisznego wypoczynku. Zaś dla zwolenników świeżych rozrywek jest Nogent nad Marną, wielki kiermasz nad wodą - Wenecja midinetek. Dla sportowców i wioślarzy, wszystkich, którzy po całym tygodniu pracy są spragnieni słonecznej i orzeźwiającej ochłody rzeki, Marna ma w zapasie cały szereg plaż i tożdzi.

Wzjemy, na przykład, plażę z Maisons - Aforti, której charakter zmienia się w zależności od dni powszednich i świąt. W tygodniu odwiedzają ją tylko nieliczni goście w godzinach popołudniowych, przyjeżdżając tutaj na dwie godziny z pobliskiego Paryża na kąpiel i cocktail. Jakkolwiek klientela tej miejscowości nie stanowi klasy nadmiernie uprzywilejowanej pod względem majątkowym, nie znaczy to jeszcze, żeby nie odznaczała się elegancją. W dzisiejszej dobie cały Paryż jest szykowny. Zresztą na plaży nie chodzi o suknie - kreacje ostatniej mody, tylko o elegancję kostium kąpielowy, w którym każda łazienka zbudowana i wy sportowana kolonijnie wygląda ponętnie.

Projektowano utworzenie w pobliżu Paryża, nad Marną, czegoś w rodzaju berlińskiego Wannsee, gdzie w dni świąteczne przebywa na plaży i kąpie się około 80 tysięcy osób. Tutaj niema jeszcze podobnej frekwencji, gdyż nie ma jeszcze podobnej plaży na przetrzeni wielu kilometrów. Mimo to plaża w Nogent w niedzielę tyłu ma gości, że niejednokrotnie niema już na niej wolnego miejsca.

Goście paryscy zjeżdżają się już zrana, pomiędzy 7-8 godz. Woda Marny jest zawsze o stopień zimniejsza od wody Sekwany, co jest dobrodziejstwem bieżącego lata. Załedwie też słońce ogrzało ją nieco, już miejsca kąpeli rzecznych - jedne głębokości są półtora, a drugie 5 metrów) są zupełnie przepełnione. Po kąpeli zaś młodzież i starsi panowie korzystają na plaży ze wszelkich rozrywek, jakich dostarcza t. zw. „plażowanie”. Oglądaliśmy - ce Drawdą - tutaj nowy rodzaj „przyjemności”, niepraktykowanej na innych plażach. Polegał na przerzucaniu w

powietrzu z ramion w ramiona, młodej osoby, najwidoczniej wybranej pod względem urody z najpiękniejszych „plażowniczek”. Babcji z pewnością byłyby oburzone, gdyby je zaproszono do podobnej zabawy; praktykowanej przez wnuczki z zapalem a nawet zupełnie niewinnie.

Po śniadaniu z własnych prowiantów następuje godzina siesty i marzeń przy świeżem tchnieniu Marny.

Jeden z naszych znanych paryżan, nie będący zwolennikiem naszej doby, ani jazzu, ani też tłumów, oświadczył nam, po odwiedzeniu Nogent w niedzielę:

- Nogent to piekło.
Zdziwił się wielce, usłyszawszy, że zgodziliśmy się chętnie na pobyt w podobnym piekle.

Gdy piszemy o Nogent, mówimy jednocześnie o Joinville, gdyż jedna część plaży należy do pierwszej, a pozostała - do drugiej miejscowości i nie ma potrzeby różniczkowania ich.

Ludziom, których nie przeraża cokolwiek dalsza wycieczka, doraźnie można zwiedzenie Gournay, którego elegancka plaża, ozdobiona geranjami, na zwano „paryskim Deauville”.

Wkońcu po szeregu ładnych, podob

nych do siebie miejscowości, brzegiem Marny dostać się można do starożytne go miasta Meaux, z ciekawą, antyczną katedrą, zabytkiem architektonicznym z trzynastego stulecia, oraz również bardzo ciekawymi młynami na palach, sta rożytniej budowy, których niezwykle wygląd dodaje wiele, uroku całemu kra jobrazowi rzecznemu i widokowi mia-
Am.

Waluty dewizy i akcje na giełdzie warszawskiej.

ZMIENNE USPOSOBIENIE DLA DEWIZ.
Zebranie giełdy pieniężnej cechował nastrój niejednołity, obroty były ożywione.

PAPIERY PROCENTOWE.
Premjowa Pożyczka Budowlana ser. I 43,75 -43,70; Premjowa Pożyczka Dolarowa, seria III 53,00; Premjowa Pożyczka Inwestycyjna 116,25; Państw. Pożyczka Konwersyjna 63,00; Pożyczka Dolarowa 1919-1920 r. 70,75; Pożyczka Stabilizacyjna 1927 r. 67,50; Listy Zastawne Banku Rolnego 83,25; Listy Zastawne Banku Rolnego 94,00; Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. II em 83,25; Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Listy Zastawne

T-wa Kredyt. Przem. Polsk. 67,50; Listy Zastawne T-wa Kredyt. Przem. Polsk. 75,38; Listy Zastawne Tow. Kredyt. Ziems. w Warszawie 41,00; Listy Zastawne Tow. Kr. Ziems. w Warszawie 43,75-49,00; Listy Zastawne T. Kr. m. Warszawy 1933 r. 58,25-58,50; Listy Zastawne Tow. Kred. m. Łodzi 1933 r. 50,70;

KURSY AKCYJ.
Bank Polski 86,25; Starachowice 10,60.
GIEŁDA ZBOŻOWA WARSZAWSKA I POZNAŃSKA.

Warszawa, 9 sierpnia. Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej, ceny za 100 kg. parytet wagon Warszawa; żyto stare i nowe 17,00-17,50; pszenica jednolita 22,50-23,00; pszenica zbierana 22,00-22,50; żyto stare i nowe 16,50-17,00; pszenica jednolita 23,00-23,50 pszenica zbierana 22,50-23,00; owies jedn. stary 18,50-19,00; owies zbier. stary 17,50-18,50; jęczmień kaszany 18,50-19,00; jęczmień browarowy 21,00-22,50.

Poznań, 9 sierpnia. Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu. Żyto stare i nowe zdane do przemiału 17,25; - 17,75; pszenica 21,25; owies nowy 16,50; - 16,25. Jęczmień browarowy 22,25-22,75; jednolity 20,50-21,00; owies nowy 15,50-16,25; mąka żytnia I gat. 0-55 proc. 24,50-25,50; - 0-65 proc. 23,00-24,00; - II gat. 55-70 proc. 18,50-19,50; - poślednia ponad 70 proc. 16,50-17,50; - razowa 0-95 proc. 20,50-21,50; mąka pszenna I gat. lit. A 20 proc. 36,50-39,50; - B 45 proc. 34,50-35,00; - C 55 proc. 33,50-34,00; - D 60 proc. 32,50-33,50; - E 65 proc. 31,50-32,00; - II gat. A 20-55 proc. 30,50-31,00; - B 20-65 proc. 30,00-30,50; - D 45-65 proc. 27,50-28,00; - F 55-65 proc. 24,00-24,50; - III gat. A 65-70 proc. 22,00-22,50; - B 70-75 proc. 19,00-19,50.

IMPORT WYROBÓW SZCZOTKARSKICH DO TUNISU I MAROKKA.

Według oficjalnych danych statystycznych importowano w r. 1932 do Tunisu - 14 300 kg szczotek zwykłych wmontowanych w drzewo, wartości 343.000 franków, 1100 kg wykwindnych wyrobów szczotkarskich wartości 121.000 franków oraz 4800 kg pedzli i szczotek do malowania, wartości 264 tys. fr. Najważniejszymi dostawcami tych wyrobów były Włochy, Francja, Algierja, Anglja i Belgja.

W r. 1932 importowano do Marokka - 53 583 kg wszelkiego rodzaju wyrobów szczotkarskich, wartości 721.000 franków. Najważniejszymi dostawcami były: Francja i Belgja, poza tem w mniejszych ilościach Włochy, Niemcy, Anglja i Japonja.

W obu tych krajach istnieje pewne możliwości zbytu również dla polskich wyrobów szczotkarskich.

Dwaj wieśniacy splonęli żywcem podczas snu w stodole.

Z Sokala donoszą:
Onegdaż w nocy przeszła nad powiatem sokalskim silna burza z piorunami, wyrządzając dotkliwe szkody.

W Radwanicach od uderzenia pioruna spaliły się zabudowania gospodarcze rodziny Mykietuków wraz z inwentarzem żywym i martwym, oraz plonami rolnymi na szkodę 12,897 zł.

Z identycznej przyczyny splonęła w tej wsi stodoła Romana Zdrila z inwentarzem martwym i plonami na szkodę 9.000 zł.

W płomieniach znaleźli śmierć Iwan Mykietuk, lat 63 i jego syn Andrzej,

lat 30, których pożar zaskoczył śpiących w stodole.

Jednocześnie niemal ogień wybuchł z nieustalanej przyczyny u Stefana Szabluka w Wojsławicach, strawił 6 domów mieszkalnych z zabudowaniami. W Górze koło Belza splonęła spowodu wadliwej budowy komina zagroda Sylwestra Mojsaka, na szkodę 1.500 złotych.

W Dziedziłowie, pow. Kamionka Strumilowa piorun zabił podczas burzy Dmytra Hryńkę, Annę Kruczkowską i Marię Tomaszkowską, zajętych pracą w polu.

Cios szpadłem w głowę. Krwawy spór o miedzę.

Kalisz, 10 8. - Krwawy spór o granicę wybuchł we wsi Orli-Staw, gm. Ceków, między Leonem Sznajderą a Antonim Kasperskim.

W czasie bitwy, która rychło zamieniła się w bójkę,

Kasperski uderzył Sznajderę szpadłem w głowę tak silnie, że doznał pęknięcia czaszki.

Ofiarę bestjańskiego pobicia przewieziono w stanie beznadziejnym do szpitala św. Trójcy w Kaliszu.

Taniec noża na zabawie ludowej. FANATYCZNA AMATORKA KAPUSTY

Poraniony wieśniak zmarł w szpitalu.

Z Radomska donoszą:
Tragicznym finałem zakończyła się wczoraj wieczorem zabawa strażacka we wsi Widzów, gminy Konary, powiatu radomszczańskiego. W czasie zabawy, gdy młodzież męska miała już porządnie w czubie wynika sprzeczka, w czasie której został dotkliwie pokaleczony nożami 30-letni Roman Musiał, zamieszkały w sąsiedniej wsi Płomnice. Ciężko rannego wieśniaka przewieziono niezwłocznie do szpitala powiatowego, w Radomsku, gdzie mimo natychmiasto-

wej pomocy zmarł na stole operacyjnym.

Zaalarmowana o tragicznym zakończeniu zabawy strażackiej policja wszczęła dochodzenie, które dotąd jednak nie dało pozytywnego wyniku. Na ślad sprawców krwawej masakry narazie nie natrafiono.

Zwłoki zamordowanego Romana Musiała podane zostaną sekcji lekarskiej.

Dalsze dochodzenie za sprawcami zamordowania wieśniaka trwa.

Wszechpolski zjazd

ogrodników miejskich w Łodzi.

Pierwszy Wszechpolski Zjazd Ogrodników Miejskich, zorganizowany przez Komitet Pantacyjny Miast Rzeczypospolitej i Związek Miast Polskich odbył się w marcu roku zeszłego w Warszawie. Na zjeździe tym plantacje Łódzkie spotkały się z dużym zainteresowaniem i ogólnym uznaniem dla ich rozwoju w latach ostatnich, na skutek czego Komitet Plantacyjny Miast Rzeczypospolitej, II Wszechpolski Zjazd Ogrodników Miejskich organizuje w dniach 8 i 9 września

skich organizuje w dniach 8 i 9 września rb. w Łodzi.

Komitet organizacyjny Zjazdu rozstał zaproszenia na Zjazd do przeszło 300 miast na terenie całego kraju, to też spodziewany jest liczny udział w Zjeździe przedstawicieli tej dziedziny gospodarki miejskiej, która ma tak jeszcze szerokie i wdzięczne pole na niwie uzdrowienia i upiększenia miast polskich.

30 złotych miesięcznie

mieszkanie i utrzymanie w areszcie.

Na mocy zarządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych, władze administracji ogólnej w Warszawie zarządziły, aby w orzeczeniach karno-administracyjnych, poza orzeczeniem kary oraz kosztów postępowania karno-administracyjnego, orzekało jednocześnie o ewentualnych kosztach wykonania orzeczenia. Chodzi o to, że w razie uprawomocnienia się orzeczenia i na wypadek nieprzedstawienia świadectwa ubóstwa, koszty odbywania kary w areszcie będą obciążały skazanego.

Zaznaczyć należy, że stawka, określona przez ministerstwo sprawiedliwości, wynosi 1 zł. dziennie od aresztanta.

Dotychczas opłaty te ponosiły władze administracyjne za wszystkich odbywających kary w aresztach.

Obecnie powyższe władze będą ponosiły opłatę tę tylko za ubogich. W ten sposób popyt w areszcie będzie kosztował skazanego 30 złotych miesięcznie.

Tajemnicze audycje maleńkiej radjostacji.

Ostatnio radjosiłuchacze kopenhaski zaniepokojeni zostali audycjami jakiejś tajemniczej rozgłośni, która utrudniała ogromnie w kilku dzielnicach miasta czysty odbiór programów rozgłośni oficjalnej. Tajemnicza rozgłośnia nadawała jakieś cyfry, daty, których nikt nie mógł zrozumieć. Po krót-

Już w dwa tygodnie po ślubie opuścił młody małżonek żonę, ponieważ nie mógł się pogodzić z... kapustą i brukwiami.

Oryginalną sprawę rozwodową małżonków Wagner rozpatrywał sąd wiedeński.

Wagner spożywał cierpliwie obiady beznieżne, które przygotowywała mu małżonka.

Po dwunastu dniach tej diety, zaniepokoił się, stwierdziwszy, że stracił kilka kilo na wadze.

Wszelkie próby przekonania żony i skłonienia jej do urozmaicenia menu daniami mięsnymi

spelżył na niczem. Widząc to, uprosił małżonkę o jedno ze swoich przyjaciół, aby wyniósł pokrywomiu jego rzeczy z domu, w dogodnej chwili sam się ulotnił i po- dał prośbę o rozwód.

Ostrzeżenie amerykańskiego psychologa „POLIGAMICZNE OCZY” szerzą spustoszenie wśród kobiet.

W prasie amerykańskiej ukazały się ostrzeżenia, które wywołały sensację wśród płci pięknej.

— Strzeżcie się mężczyzn, którzy mają poligamiczne oczy!

— Po czym je rozpoznać?

— Są wąskie, przymrużone, o ostrych kątach.

Sędzia skierował przy rozprawie za pytanie do p. Wagnera, czy nie wiedział przed ożenkiem, iż jego przyszła małżonka jest zwolenniczką wegetarianizmu.

Nie, nic o tem nie wiedział. Nie uprzedzała go bynajmniej, że nie pozwoli nigdy na ukazanie się mięsnych dań na stole.

Wobec takiej sytuacji orzekł sędzia, iż powodowi przysługuje prawo żywienia się tak, jak się tego organizm jego domaga, a ponieważ pani Wagner, która jest fanatyczną zwolenniczką jarstwa, nie chce odstąpić od swego, prze- to sąd udzielił małżonkom Wagner roz- wodu.

Tak się skończył spór o kapustę, brukw i inne jarzyny.

Takie ostrzeżenie daje kobietom fizjognomista amerykański, John Spon. Jego zdaniem, mężczyźni o takich oczach są najmniej bezpieczni dla kobiet:

są to nwozdiciele,

którzy dłużej nie wytrwają przy ukochanej, niż dyktuje im to wygodą i kaprys.

Spon nazywa tego rodzaju mężczyzn „nieodpowiedzialnymi złodziejami serc, którzy nie gardzą również pieniędzem”.

Ich wzrok mówi — zdaniem Spona — o skłonności do flirtu, kradzieży (!), niewierności i wielożeństwa.

Jeśli wierzyć fizjonomiście amerykańskiemu, mężczyźni o „poligamicznych” oczach stanowią przeszło

40 proc. rodzaju męskiego,

czem Spon tłumaczy wielką ilość rozwodów w swej ojczyźnie.

FR. HARPER.

Dług Hanki Wolskiej

(ODWET)

Współczesna powieść obyczajowa

Adaptacja autoryzowana Eug. Bałuckiego

— Tak, Szwarcberg.

Spojrzenie Stockiego sprawiło jej fizyczny ból.

— Nigdy nie słyszałam tego nazwiska — odpowiedziała głosem, który trudno było posądzić o nieszczerłość.

Stocki ciągnął dalej, a serce biło mu jak silnie, że tamowało oddech:

— Gdy wróciłem do domu, dowiedziałem się, że czeka na mnie jakiś pan nazwiskiem Szwarcberg.

Zapytała z pozorną nieświadomością:

— Rozmawiał pan z nim?

— Nie, był martwy. — Skurcz chwycił go za gardło i nie pozwolił mówić dalej.

Wolska stała be zrzuchu, patrząc mu w oczy. I ona niemogła wymówić słowa, piersi jej rozdzierało łkanie, które daremnie starała się stłumić; bazaradnym gestem wyciągnęła rękę do Stockiego, obserwującego smutnym wzrokiem każde jej poruszenie.

Niem, niewidoczny płacz Hanki wstrząsnął nim; sam cierpiał niesłuchanie, czuł w skroniach bolesne pulsowanie krwi, w głowę jakby kto młotem walił.

Co robić? — myślał gorączkowo, wiedząc zgóry, że nic nie jest zdolny uczynić. Oboje zaplątali się w sidła śledztwa policyjnego, które tu obok czałowalo na nich.

Stocki czekał. Hanka w dalszym ciągu milczała, więc zaczął opowiadać bezbarwnym głosem, jak dobrze wyuczona lekcję:

— Natychmiast zawiadomiłem policję. Wkrótce przyjechało dwóch panów z urzędu kryminalnego wraz z lekarzem i przeprowadzili śledztwo wstępne. W kieszeni kamizelki nieboszczyka znalaziono szklaną tubkę z tabletkami — dawka, od której zginął mogła zabić sześciu ludzi. Nie miał przy sobie ani paszportu, ani legitymacji osobistej.

Jej twarz stała się woskowoblada; w oczodołach i w brózdach koło nosa zaległy ostro odcinające się cienie. Szeroko otworzyła wielkie szare oczy.

— Jeśli przy nim nie było ani paszportu, ani innych dokumentów, to skąd wiedza, że się nazywa Szwarcberg?

— Znalaziono list w kieszeni. Jej oczy nagle błysnęły przerażeniem.

— List został nadany w Chicago i był zaadresowany do Paryża. Z Pragi przesłali go do Wiednia, do Grand Hotelu. Z listu nic nie mogło się dowiedzieć.

Spuściła wzrok.

— Panno Hanko! — odezwał się Stocki.

Milcząc podniosła oczy, pełne niewysłowionej skargi; to nadzwyczajne spojrzenie wstrząsnęło Andrzeja do głębi duszy. Odnosił wrażenie, że postać dziewczyny rozsypuje się w kawałki które momentalnie znikają; wreszcie pozostała tylko twarz w chwili później — jedynie szare, ostro spoglądające oczy.

— Policja jest jeszcze tutaj — powiedział zakłopotany.

Poruszyła się

— Chcą mnie przesłuchać?

— Chcą pomówić z panią.

— O co im chodzi? — zapytała.

Wyprostował się, rozchmurzyła twarz i uśmiechnęła się zupełnie odmieniona.

— Pan jest niesłuchanie dobry dla mnie, panie Andrzeju, niesłuchanie dobry — dodała, potrząsając głową.

Oczywiście nie mógł zrozumieć, co przechodzi dziewczyna w tej chwili, ale widział, że jej umysł pracuje z natarczywym. Ze zwieszoną głową powoli zbliżył się do drzwi i otworzył je. Przy ich wejściu podniosło się dwóch panów, którzy czekali w gabinecie, siedząc przy biurku.

— Jesteśmy spowrotem — powiedział Stocki.

Wolska weszła, pewna siebie.

Zasiedli dokoła biurka i tylko Stocki błędził niespokojnie z kąta w kąt. Wolska od razu spostrzegła, że obaj panowie trzymają się pewnej, zgóry ułożonej taktyki: podczas gdy jeden mówił do niej, lub zadawał pytania, drugi obserwował ją bacznie. Pierwszy zwracał się do niej uprzejmie, powściągliwie, jednak bardzo rzeczowo, drugi palił, od czasu do czasu pokazywał, poruszał nic nie znaczące kwestie i wogóle robił wrażenie, że ta sprawa absolutnie go nie obchodzi, a przytem na sekundę nie spuszczał z dziewczyny badawczego wzroku.

Dowodził, że Szwarcberg, oczywiście, mógł popełnić samobójstwo, ale wówczas szklana tubka z pastylkami musiała stanowić jego własność; natomiast jeśli trucizna nie należała do zmarłego, to w danym wypadku bezwzględnie miało miejsce morderstwo. I bawiąc się z roz- targnieniem binoklami dodał, że samobójstwo jest dla niego tylko samobójstwem więc pobudki, które skłoniły desperata do tego czynu, zupełnie go nie interesują, ale morderstwo jest zbrodnią. wobec czego musi być wykryte i wszechstronnie wyświetlone. W tem miejscu zakasłał się i przerywając dalsze wywo-

dy, zauważył, że wprawdzie lekarz zabronił mu palić, jednak nie może się odzwyczaić od tego nałogu kaszel na sekundę nie przeskodził mu w obserwacji Wolskiej.

Drugi komisarz policji, niepalący, pewnie i logicznie ustalił następujące okoliczności pan Szwarcberg przyszedł tu około godziny piątej po południu i domagał się widzenia z gospodarzem domu, wobec czego służący zaprowadził go do gabine- tu; gdy pan Dunin-Stocki powrócił około godziny szóstej, znalazł go nie w gabinecie, lecz w barze i już nieżyjącego, więc śmierć musiała nastąpić między godziną piątą a szóstą po południu. Ten człowiek nie znał rozkładu mieszkania, z czego wynika, że nie poszedł samorzutnie do baru, lecz został tam zwabiony; jeszcze więcej nieprawdopodobnym wydaje mu się, że nieboszczyk sam sobie przyrządził cocktail, musiał mu go przygotować kto inny.

Po tych słowach zabrał głos komisarz, któremu papierosy szkodziły, i wyjaśnił z miłym wyrazem twarzy, że uważa za niemożliwe, by ktoś przychodził do obcego domu specjalnie poto, aby się otruć; przynajmniej policja nigdy nie słyszała o takich wypadkach, a jeśli policja czegokolwiek nie zna, to to jest najlepszym dowodem nieprawdopodobieństwa wydarzenia. Nie przestawał kasłać, jednak zapalił świeżego papierosa i, bawiąc się bezwiednie binoklami, rozwijał dalej swą myśl; tymczasem Wolska z nieznanym spokojem spoglądała to na jednego, to na drugiego. Otóż pan z binoklami w formie całkiem prywatnej pogawędki twierdził, że na sto wypadków samobójstwa wśród mężczyzn, zaledwie dziesięciu posługuje się trucizną; oprócz tego wie z praktyki, że gdzie jest trucizna, tam bezwzględnie wchodzi w grę kobieta.

(D. c. n.)

Szybkość rozchodzenia się głosu wykazuje znaczne różnice.

Jak wiadomo, fale głosowe rozprzestrzeniają się z szybkością średnią 330 metrów na sekundę. Zrobiono jednakże dziwne spostrzeżenie. Przy silnych wybuchach słyszano odgłos ich najdierw w promieniu 30 do 50 km., potem następowała strefa głucha, aż znowu w odległości 150 do 300 km. odgłos wybuchu znów był dokładnie słyszany.

Tak np. podczas wojny słyszano huk armat na bardzo dalekie odległości, gdy tymczasem w pewnych strefach, bliższych hukowi, nie słyszano go.

Badania naukowe przy pomocy aparatów rejestrujących wykazały, że odgłos rozprzestrzenia się naogół znacznie dalej, niż dotąd przypuszczano i że fale głosowe w dalekich odległościach rozprzestrzeniają się znacznie wolniej niż 330 m. na sekundę.

Przy pomocy tych precyzyjnych aparatów zdołano zarejestrować odgłos silnych eksplozji jeszcze

na odległość 450 km.

Dla dotarcia do tej odległości odgłos

potrzebował blisko pół godziny czasu.

W wielu punktach aparaty rejestrujące notowały podwójne warstwy fal głosowych, przyczem fale drugiej warstwy wykazywały szybkość 300 m. na sekundę.

Przypuszczać należy, że fale głosowe nie rozprzestrzeniają się wyłącznie wzdłuż powierzchni ziemi, lecz równie — drogą pośrednią — przez górne warstwy atmosfery, skąd zostają odrzucane ku ziemi i tutaj tworzą drugą warstwę opóźniającą się fal głosowych.

Tem się także tłumaczy, że w pewnych odległościach odgłos wybuchu jest niedosłyszalny, ponieważ zwracając się z góry fale głosowe padają już poza tę strefę. W górnych warstwach powietrznych na wysokości około 50 km. fale głosowe rozprzestrzeniają się z znacznie większą szybkością, ponieważ według wszelkiego prawdopodobieństwa w tych wysokościach temperatura atmosfery jest znacznie wyższa niż na ziemi.

Zdrowe dzieci są piękne.

Najbardziej rozpowszechnione choroby.

Piękność dziecka identyfikować należy wyłącznie z jego zdrowiem, gdyż chore lub chorowite dziecko bezwarunkowo i w żadnym razie pięknym być nie może.

W naszych nerwowych, chorobliwych, powojennych czasach rzadko bywają dzieci zupełnie zdrowe, nawet w rodzinach zamkniętych. Większość dzieci przychodzi na świat mniej lub więcej wątłymi, słabymi, chorowitemi. Jeżeli zaś zdrowe dziecko wymaga troskliwej opieki dla podtrzymania tego zdrowia, to tem więcej potrzebuje tego dziecko słabe, wątłe i chorowite. Lecz czyż wiele matek zdaje sobie dokładnie sprawę z tego, co to jest właściwie piękność dziecka, co to jest zdrowie dziecka, i na czem polega rozumne wzmacnianie dziecięcego organizmu? Higiena dziecka wskazuje w tym celu szereg środków mniej lub więcej prostych, nieskomplikowanych. Lecz przedewszystkiem matki powinny dostrzec i w pełni poznać cechy tych chorób, które stoją na przeszkodzie ku temu, ażeby dzie-

ci ich wyrosły w przyszłości na istoty zdrowe i piękne. Spośród tych chorób najbardziej znaną i niestety najbardziej rozpowszechnioną (35 proc.!!) jest krzywica, czyli tak zwana „choroba angielska” (rachitis). Najwięcej „anglików” i „angielek” spotyka się wśród dzieci

między 1—3 rokiem życia.

Głównym objawem tej choroby są zaburzenia w prawidłowym rozwoju kości: skutkiem małej zawartości wapnia stają się one nadzwyczaj miękkie, nabrzmiewają w stawach, i zmieniają formę właściwą

Skutkiem ciśnienia skurczonych mięśniowych i ciężaru ciała, powstają liczne skrzywienia, zwłaszcza na kończynach dolnych. Jako najczęstszą przyczynę tej choroby uważać należy zbyt wczesne odłączenie od piersi, niewłaściwe pożywienie (brak t. zw. „witamin”), złe pielęgnowanie skóry, ujemne wpływy atmosferyczne (zimno, wilgoć), brak świeżego powietrza i słońca.

Najważniejsze zmiany, wywołane przez krzywicę, są następujące: 1) zgrubienie stawu napiętkowego, 2) skrzywienie przedramienia, 3) skrzywienie kręgosłupa i klatki piersiowej, 4) zgrubienie kości i stanu kolanowego, 5) skrzywienie nóg w kształcie litery O lub X, 6) płaska stopa, 7) zбочzenie w rozwoju klatki piersiowej i t. zw. „rózaniec rachityczny” (zgrubienie stawów żebrowych przy mostku), co utrudnia oddychanie, 8) niedostateczny i wadliwy rozwój zębów, 9) zmiany miednicy, która staje się mniej pojemną, co warunkuje w mniejszym lub większym stopniu objawy chorego brzucha, i wreszcie 10) zmiany kości czaszki: zbyt silny rozwój głowy w stosunku do reszty ciała, które nie rośnie we właściwych kierunkach. Twarz pozostała mała, podczas gdy czaszka rozwija się nadmiernie i nie twardnieje, jak u dzieci zdrowych, lecz jest miękka. Drugą chorobą to zółty, czyli skrofule, które są blisko spokrewnione z gruźlicą. Odróżniamy dwie formy tej choroby. Jedną, t. zw. zółty odrętwiałe, cechuje się nalaną twarzą grubym nosem, grubymi wystającymi wargami, obrzmieniem i zgrubieniem gruczołów szyjowych, bladą, szarozłomistą barwą skóry, wątłymi mięśniami przy stosunkowo znacznym rozwoju podskórnej tkanki tłuszczowej, przez co dziecko czyni wrażenie jakby gąbki, z dużym brzuchem, cienkimi kończynami i chronicznym zapaleniem powiek

Postać druga — t. zw. skrofule pobudliwe — cechuje się umiarkowaną czerwonością skóry i chudością, obok dużej skłonności do ropienia w obrzmiach gruczołach. Wygląd ogólny przypomina

wygląd suchotniczy.

a więc: słabo rozwinięte mięśnie, skąpa warstwa tłuszczu, delikatna, niezwykle przejrzysta cera z wybitnym rozgałęzieniem naczyń skóry, na policzkach niekiedy ograniczone rumieńce, wążka szyja, wazkie, chude dłonie, powłóczyście — pełne bólu spojrze, wilgotny blask oczu i pełen zadumy, nie raz natchniony wyraz twarzy. Zółty występuje najczęściej w późniejszych okresach dzieciństwa. Dzieciom, posiadającym wyżej wymienione cechy krzywicy lub zółty, musimy odmówić kształtów anatomicznie pięknych, czyli że takie dzieci pięknymi być nie mogą.

ne, odpryski żelaza, miedzi i t. p. Skutecznym środkiem, zapobiegającym przed urazami tego typu jest noszenie okularów. Przy spawaniu acetylenowem, przy stosowaniu kwasów żrących, stosuje się nie tylko okulary, ale często kompletne kaptury, chroniące robotnika przed urazami. Przy pieczeniu do topienia szkła niezmiernie szkodliwe jest działanie na oczy silnego żaru i blasku, który doprowadza do typowej dla szklarzy choroby zawodowej, t. zw. „katarakty szklarzkiej”, polegającej na zmętnieniu soczewki oka.

Droga cennego ziela.

HANDEL TYTONIEM

wymaga długoletniego przygotowania.

W krajach, produkujących dobre gatunki tytoniu, jak Bułgaria, Grecja i Jugosławia handel tytoniem ujęty jest w stałe normy zwyczajowe. Producenti układają tytoń w bele i zwoją go do hurtownika, który umieszcza cenny produkt na składzie i oczekuje kupca. Pomieszczenia składowe powinny być specjalne, wybudowane na ten cel, suche, widne i przestronne, aby mogły łatwo pomieścić duże ilości tytoniu, racjonalnie rozmieszczonego. Skład tytoniowy musi sprawiać wrażenie ładnego i porządku, aby swym wyglądem nie odstraszać kupującego, lecz przeciwnie, wpajając w przekonanie o solidności firmy.

Bel tytoniu nie wolno układać w wysokie sterty pod sam sufit, gdyż duży ciężar mógłby źle wpłynąć na bele, znajdujące się na samym dole; takie ułożenie utrudniłoby również wydobycie nieposzczególnych bel. Liczba bel, leżących jedna na drugiej, zależy od ich wielkości i ciężaru. Bele basma układają się do 12 rzędów poziomych, bele samsun i kalup — do 5-6.

Bele leżą płasko, to znaczy, że liście zwrócone są pionowo, jedynie bele samsun kładzie się tak, aby powierzchnie blaszek liściowych miały położenie poziome.

Tytoń rzadko kiedy zostaje sprzedany od ręki, przeważnie leży po kilka miesięcy, czasem nawet 2—3 lata, nim znajdzie nabywcę. Dlatego też bele muszą być ułożone tak, aby tytoń nie psuł się przy przechowywaniu. Co 20—30 dni zmienia się położenie bel: te, które były na dole, zostają przeniesione na górę i odwrotnie, bele z góry idą na dół. Jest to konieczne z tego względu, aby część tytoniu nie była stale pod ciśnieniem leżących na niej bel.

Składy powinny być dobrze przewietrzane, suche i widne, aby nie tworzyły się pleśnie, które szybko mogą się rozprzestrzenić po całym składzie i zaatakować zmagazynowany tytoń.

Polski Moponol Tytoniowy jest hurtownym nabywcą i zarazem konsumentem krajowego surowca tytoniowego, którego nieodsprzedaże już dalej. Sam jednak czyni zakupy zagranicą — nie od rzeczy więc będzie zaznajomić się z procedurą zakupywania i przyjmowania partii tytoniu.

Zakup tytoniu nie można skutecznie tak, jak się najczęściej odbywa zakupywanie innych towarów — na zasadzie próbek, wzorów, katalogów itp. Żaden hurtownik nie może się podjąć

wysłania próbek tytoniu i zobowiązać do nadesłania towaru ściśle odpowiadającego tym próbkom. Firma lub instytucja, zakupująca tytoń,

musi przysłać

do składu swego przedstawiciela — zwykłego wykwalifikowanego eksperta — lub też mieć na miejscu stale tam zamieszkałego zaufanego człowieka, który osobiście ogląda tytoń przy zakupie każdej partii.

Takie oględziny są czynnością niezmiernie ważną dla obydwu stron — i dla hurtownika, chcącego sprzedać swój towar, i dla eksperta, mającego wydać opinię o zakupywanym tytoniu.

Ważną rzeczą jest, aby ekspert posiadał duże doświadczenie w tej dziedzinie i znał dobrze ułożenie każdego rodzaju bel według jej prawej strony, zawierającej

najwyższy gatunek liści

tytoniowych danej klasy, ani też, aby nie posadzał hurtownika o złą wolę, znajdując po lewej stronie i na opakowaniu liście gorsze.

Ekspert musi również znać dobrze i dopuszczalną skalę wahań między poszczególnymi stronami bel dla każdej klasy tytoniu. Hurtownik także woli mieć do czynienia z doświadczonym ekspertem, który, znając sposoby układania, nie będzie wymagał rozrzućcia całej beli itp.

Oględzin dokonywa się w ten sposób, że z bloku bel, będących na składzie, wyjmie się dowolną,

rozluźnią sznury,

wiążące płótno i układa na specjalnej wypukłej lawie. Przy takim położeniu mocno sprasowana powierzchnia bel rozluźnia się o tyle, że można wyjąć z niej kilka wiązek liści w celu dokładniejszego przejrzenia.

Bele basma otwiera się z prawej strony i kontroluje jej ułożenie. Kupujący może żądać również otworzenia i lewej strony, aby się przekonać, czy różnica jakości liści z prawej i lewej strony nie jest zbyt wielką i nie przekracza norm przyjętych. Wyjęty z beli tytoń trzyma się lewą ręką za końce liści, a prawą przeryca od strony nasady liści i kontroluje wygląd, aromat, wilgotność, stan zdrowotny liści itp.

Podobnie przegląda się i bele baszymbali, z tą tylko różnicą, że wiązki trzyma się lewą ręką za nasady liści, związane w papusze, a prawą przeryca się końce.

Oglądanie beli samsun jest bardzo trudne spowodowane skomplikowaną budową beli. Potrzebna jest tu długoletnia praktyka, aby się zorientować, czy bela jest dobrze ułożona i czy różnice w jakości liści nie są zbyt wielkie.

Zakupiony tytoń przewozi się na koszt kupującego do fabryk tytoniowych, gdzie w magazynach fabrycznych oczekuje kolei przerobu. Składy fabryczne powinny być tak samo dobrane urządzone i przewietrzane, aby tytoń nie uległ zepsuciu w przeddzień do stania się do rąk konsumenta — przed samą zamianą surowca na gotowy już wyrób.

W. Tgt.

URAZY OCZU

stanowią znaczny odsetek wypadków.

W Niemczech wypadki uszkodzeń oczu wyniosły ostatnio 11 proc. ogółu wypadków przy pracy, w Związku Sowieckim — 15 proc. W Stanach Zjednoczonych zdarza się rocznie 300,000 uszkodzeń oczu przy pracy, z czego 70,000 podlega odszkodowaniu na olbrzymią sumę 50 milionów dolarów, w stanie Pensylwanii, jak wykazały statystyki, ponad 40 proc. odszkodowań za stałą niezdolność do pracy przyznano w okresie 8 lat spowodu urazów oczu.

W Polsce prowadzone są obecnie wstępne prace nad badaniem tej kategorii wypadków. Istnieją już odpowiednie plakaty o-

strzegawcze, propagujące konieczność ochrony oczu.

Spośród wypadków oczu około 30—35 proc. przypada na przemysł metalurgiczny, przyczem, po uwzględnieniu warsztatów kolejowych i samochodowych, odsetek ten znacznie wzrasta. Często są również zranienia oczu w rolnictwie. Znaczna liczba uszkodzeń wzroku przypada na przemysł elektrotechniczny. Poza to dość często zdarzają się urazy oczu w przemyśle chemicznym i w fabrykach sztucznego jedwabiu.

Czynnikami wywołującym urazy oczu są przeważnie (75 proc.) obce ciała metalicz-

Chińskie hotele Karygodna przesada.

mogą zadowolić tylko prymitywne wymagania.

Podróżnik, zapuszczający się z jednego z nowoczesnych miast portowych Chin w głąb kraju, wnet przekona się, że różnica jest ogromna. Gdzie dochodzą jeszcze koleje żelazne, znajdują się „hotele”, które jako tako zaspokajają mocno zredukowane wymagania podróżnika. Dalej w głąb kraju spotykamy atoli już tylko

pierwotne zajazdy chińskie, jakie istniały już przed kilkuset laty. Podróżnik zabiera ze sobą pościel, poduszki, łożę i urządza się sam w małym prawie zupełnie pustym pokoiku, jak umie. Łóżko łożę sobie on na t. zw. „kangu”, to jest a podmurowaniu z gliny i kamieni, które w zimie może być ogrzewane z zewnątrz. Chińczyk nie dba o ogrzewane pokoje, ponieważ ubranie jego, składa się z watawanych spodni i futrzanego kaftana — chroni go od zimna, lecz nocą lubi spać na ogrzonym podpiecku.

Umeblowanie takiego pokoju składa się rzekawie tylko z jednego stołu i jednego krzesła, które wszędzie w całym Chinach są równej wielkości. Przyczyny należy szukać prawdopodobnie w tem, że Chiny posiadają

JAK SIĘ SZACUJE FILMOWY „SEX-APPEAL”.

Dla wielkich producentów filmowych Hollywoodu piękność kobieca jest takim samym artykułem handlu, jak każdy inny. Doszli już do tego, że szacują ją już nie tylko „hurtem”, ale i w „detalu”.

Tak np. „sex-appeal” znanej artystki Kay Francie oceniony został przez jej pracodawców w następujący sposób: postawa arystokratyczna — 50%; altowy śmiech wychodzący jakby z głębi gardła — 25%, ręce — 20%, włosy — 5%.

Słynna linia nóg Marleny Dietrich szacowana jest na 40% ogólnej wartości artystki. Dlatego zapewne widzi się ją tak często siedzącą na taburecie z nogami skrzyżowanymi i dobrze widocznymi.

Podobnie głos i śmiech Mariam Hopkins uważane są za jej jedyną atrakcję.

bardzo mało drzewa.

Zresztą Chińczyk podróżuje tylko wówczas, gdy zachodzi konieczna potrzeba, albo dla interesów, albo w sprawach rodzinnych. Podróży turystycznych nie uznaje nawet nowoczesny Chińczyk. Żaden wytworny Chińczyk nie narazi się na przykrości dalekiej podróży. Kto podróżuje, jest biedny i nie będzie miał dlatego wysokich wymagań. Nawet nowoczesna komunikacja samochodowa nie spowodowała żadnych zmian w urządzeniu prymitywnych zajazdów chińskich.

Na pytanie gościa, czy w zajęzdzie są pluskwy, gospodarz bynajmniej nie obrażony, odpowiada według najlepszej wiedzy: niezbyt wiele, tłumacząc się tem, że niedawno temu w hotelu gościli żołnierze, którzy przynoszą z sobą wszelkie paskudztwo.

Miłość do zwierząt jest dodatnią i szlachetną cechą charakteru ludzkiego, ale staje się występkiem, gdy wkracza w dziedzinę manji i chorobliwej przesady. Dowodzą tego sensacyjne fakty, zebrane z życia amerykańskiego. Amerykanie są namiętami wielbicielemi psów. W Nowym Jorku uprawiany jest psi luksus na miarę, jakiej nie można znaleźć na całym świecie. Kiedy zarząd miasta Nowego Jorku wydał w ubiegłym roku 28 milionów i 500,000 dolarów na zapomogi dla bezrobotnych i głodzących osób, właściciele psów w Nowym Jorku wydali, w tym samym okresie na swoich ulubieńców

25 milionów dolarów.

Jednocześnie trzeba wziąć pod uwagę, że ilość psów w Nowym Jorku oceniają na 500,000 głów, gdy ludność Nowego Jorku

dosięga 8 milionów osób.

Nawet śmierć psa opłacana jest przez Amerykanina bardzo drogo. Co tygodnia chowa się setki ludzi na nowojorskich cmentarzach dla ubogich. Każdy taki pogrzeb kosztuje 12 dolarów. Ale gdy zdecyduje się na chowanie go na nowojorskim cmentarzu dla psów kosztuje

od 100 do 500 dolarów.

Niedawno pewien bogaty dziwak amerykański kazał wnieść na grobie swego psa pomnik, który kosztował 40,000 dolarów.

Również Paryż posiada wspaniałe cmentarz dla psów. Położony na uroczej wysypce rzeki Sekwany, udekorowany wiekowymi drzewami, wypełniony jest małymi grobami czworonogich przyjaciół człowieka.

„Spoczywają” tu koty, małpy, a przede wszystkim psy — i to w przygniatającej liczbie.

Człowieka normalnie myślącego razi napisy na tych mogiłach, z których przytaczamy np. takie:

„Tyś był uśmiechem mego życia”.

„Przechodźcie cichutko obok tej mogiły... Mój skarb śpi”.

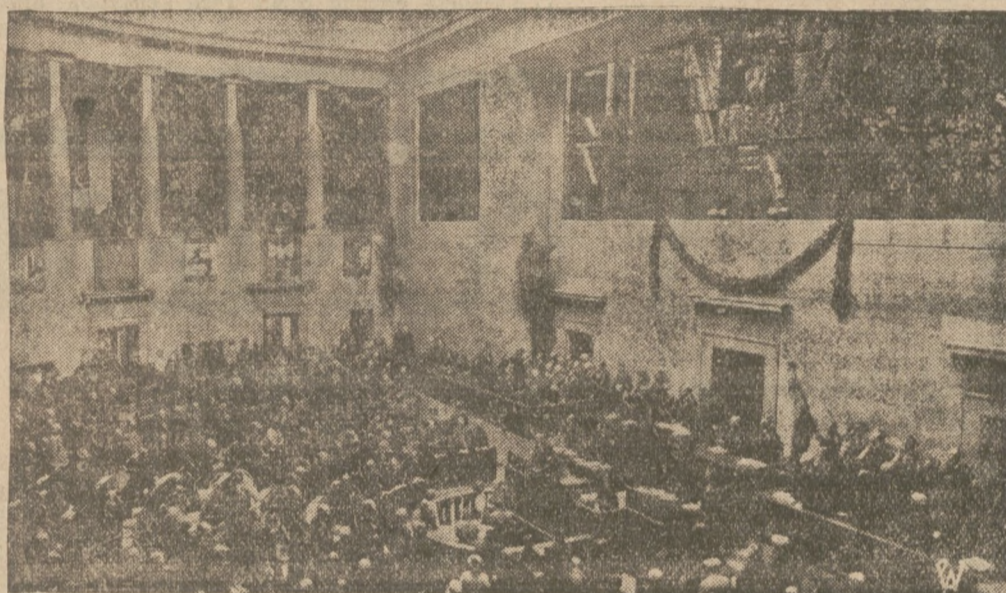
„Riki—Tiki”, urodzona w Moskwie w r. 1918. Umarła w Paryżu w r. 1928”.

Wszystkie psy mogiły są utrzymane wzorowo. Na wielu widzimy świeże kwiaty, dopiero co przyniesione.

KRAJ BEZ PRASY.

Krajem bez prasy można nazwać bez zbytej niej przesady Abisynję, w której ukazują się dwa pisma w języku koptyjskim, mianowicie tygodnik „Aimro”, założony w 1902 r. oraz tygodnik „Brhanazalam”, założony w 1923 r. Oba tygodniki ukazują się aż w... 500 egzemplarzach łącznie. Poza tem wychodzi tu jeszcze „Courrier d’Ethiopie” (francuski) w 600 egzemplarzach. Dla zagranicy przeznaczony jest tyg. „Correspondance d’Ethiopie”, wychodzący jednak w Paryżu w ilości około 10 000 egzemplarzy. Jak widzimy, Abisynja nie posiada więc prawie wcale prasy, gdyż tygodników wyżej wymienionych nie można uważać za normalne organa prasowe.

Obrady zjazdu Polaków z Zagranicy.

W sali posiedzeń Sejmu odbyło się w obecności Pana Prezydenta Rzplitej i rządu uroczyste otwarcie obrad 2-go Zjazdu Polaków z Zagranicy.

PIERRE VALDAGNE.

Niepotrzebna komplikacja.

Spotkałem Gustawa Detour przy wejściu do parku Monceau. Szedł krokiem wolnym, z opuszczoną głową, wyławał mi się zgnębiony.

Wzajem zagadaliśmy się o tem, co słychać u każdego z nas. Rzekł mi że co do niego nie miał żadnych przyjemnych wiadomości do zakomunikowania. Spotkały go „przykrości”. Czulem, że jest usposobiony do zwierzeń, zaciągnąłem go więc do parku, ulokowałem wygodnie obok siebie i zapytałem z zainteresowaniem:

— Co to za przykrości spotkały cię, mój przyjacielu?

Odpowiedział mi pytaniem na pytanie:

— Czy bywasz jeszcze u Pichelotów?

— Nawet bardzo często.

— I nie zauważyłeś dotąd, że przestałem ich odwiedzać?

— Prawda! Byłeś tam kiedyś stałym gościem.

— Przestalem chodzić do nich. Pogniwałem się z Germainem Pichelot.

— Oo! Czy z ważnych powodów?

— Dosyć poważnych, w istocie. Ale powiedz mi, jak się miewa pani Emilia?

— Doskonale, jak mi się zdaje. I jest zawsze jednakowo ładna.

— Czy jest ładna! — rzekł Detour, wznosząc oczy ku niebu.

Dodał po chwili:

— A jakie jest ich pożycie? Czy wszystko jest w porządku?

— Mam wrażenie, że wszystko jest jaknajlepiej. Pichelot wielkimi wzglę-

dami i jaknajwiększą galanterią otacza małżonkę.

Twarz Detoura rozjaśniła się, i rzekł żywo:

— Tyle przynajmniej zyskałem!

Zauważył odrazu, że nie rozumiałem znaczenia tych słów jego, więc ciągnął, tym razem tonem stanowczym:

— Wytłumaczę ci wszystko. Wiem, że jesteś jedynym jako powiernik i milczeć będziesz, jak grób. To, co ci opowiem, zostanie pomiędzy nami.

„Wiedz przedewszystkiem, że jestem oddawna i do szaleństwa zokochany w Emilji. Stanowi ona dla mnie ideał kobiecy.

Jest czarująca i bardzo inteligentna.

— Czy wyznałeś jej swoje uczucie? — zapytałem.

— Nie. Nie mówiłem o niczem. Jestem bowiem przekonany, że Emilja kocha swego męża, a są rzeczy, które uszanować potrafię. Ukryłem uczucie swe na dnie serca, przez co tylko nabrało mocy. Otóż pewnego dnia zauważyłem, że Emilja ma jakieś wielkie zmartwienie. Była małomówna, zdenerwowana, a z oczu jej, tak pełnych życia za zwyczaj, wycierał smutek. Odczułem jej ból głębia swego uczucia.

Przyczyna tej zmiany w usposobieniu Emilji odsoniła mi się wkrótce: ten niegodziwiec Pichelot zdradzał żonę, a ponadto, zwyczajem wszystkich niewiernych mężów był ohydny w stosunku do niej, twardy i despotyczny. Ganił wszystko, cokolwiek zrobiła.

Słodką rezygnacją biednej małej do prowadziła tego gburę do wrogiej niesprawiedliwości. Mimowoli stałem się świadkiem kilku oburzających scen.

I pomyśl tylko, że kochałem tę nielubianą kobietę! Powinienem był

sprokować jej zwierzenia. Nie zrobiłem tego, gdyż uważałem za rzecz niegodną korzystać z rozterki kobiety. Nosilem się z lepszymi zamiarami: chciałem Emilji przywrócić szczęście w życiu, poświęcić siebie, ponieważ kochała męża i wrócić go jej.

Nie lubię przechwalać się — dodał Detour — ale sądzę, że ocenisz szlachetne intencje, jakimi się kierowałem.

Było dla mnie rzeczą nietrudną dowiedzieć się, jaka kobieta zagięła parol na Pichelota. Jak spodziewać się należało, była to kobieta z półświatka, niejaka Arlette de la Fougé i mieszkała przy ulicy du Havre.

— Czy widziałeś tę panią — zapytałem.

— Tak.

— I proszę ją, by zwróciła Pichelota legalnie małżonce?

— O nie! Użyłem bardziej machiawelskiego sposobu. Zaraz zobaczysz... Przyjrzałem się zancemu Detourowi i przyznać muszę, że niczem nie zdradził Machjawela. Uważałem nawet, że ma minę niezbyt inteligentną.

On zaś ciągnął:

— Gdyby Arlette prosto odprawiła Pichelota, byłby jej żałował. Gdyby natomiast zdołał wywołać czemś niewiście Pichelota dla niej, ten zdrajca wróciłby do żony, skruszony i bez ubocznych myśli. Czy rozumiesz?

— Jeszcze nie... Co zatem zrobisz?

— A więc zawarłem znajomość z Arlette i zdołałem przekonać ją, że żalować nie będzie spełnienia mych pragnień. I zgodziła się.

— He! he! Zuch z ciebie!

— Zaczekaj. Nie o względy Arletty mi chodziło. Dążyłem do własnego celu. Umówiłem się z Arlette. Chodziło o

to, by ten idjota Pichelot zastał nas podczas poufnego sam na sam.

— O! do licha! I udało ci się?

— Świetnie. Inscenizacja była wspaniała... Byłem w ....

— Pomińmy szczegóły. Co zrobił Pichelot?

— Klął, jak dorożkarz. Chwycił moje rzeczy, rozłożone na krzesle, i wyrzucił do korytarza, a mnie za niemi. A potem poczęstował Arlette gradem ciosów, wymyślając jej siarczyście. Udało mi się. — Ale co?

— Jako co? Przecież sam powiedziałeś mi przed chwilą, że Pichelot otacza żonę największymi względami, co było do przewidzenia. Niepowodzenie z Arlette wskrzesiło jego uczucie dla Emilji. Wszystko ułożyło się, jak chciałem. Jest moją zasługą, że przywróciłem szczęście kobiecie, którą kocham skrycie.

* * *

Kilka dni później, przy spotkaniu z p. Emilją Pichelot, wypaliłem, jak z procy!

— Wiem, dlaczego Detour pogniwał się z mężem pani.

— Pan wie? Uważam to za rzecz najkomiczniejszą w świecie!

— Niech i tak będzie. Nie przeszkadza to, że Detour nie może już zjawić się w domu pani, z czego jest rozpaczony, bo ubóstwia panią, ten biedak Niewątpliwie czyn jego dowiódł tego pani!

Emilja wzruszyła ramionami, a w śmiechu jej dzwięczało okrucieństwo.

— Mój Boże! wcale nie uważam jego postępowania za mądre. Niepotrzebnie użył tylu komplikacji! Dla pocieszenia mnie miał sposób znacznie prostszy. Ten państwo Detour jest tylko dukiem.

Tłum L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm, wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalnie zł. 1,50, reklamy 60 gr. drobnie 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej